

az **alma**
zorg met een **hart**



#sacramentegencorona

#samentegencorona

Laat ons even stilstaan
bij alle medewerkers in de zorg,
die gewoon naar hun werk gaan,
een groter risico lopen
op besmetting met COVID-19
en daar geen moment over klagen.



“Yes, we did!”

Op 17 november 2019 waren we allemaal wat zenuwachtig. De volgende dag zou immers de start betekenen van de langverwachte NIAZ-audit. We waren er “klaar” voor na de vele opleidingen, carrousels, interne audits en veiligheidsrondes. AZ Alma kon en wou bewijzen dat we dagelijks kwaliteitsvolle en veilige zorg leveren. Op die zelfde 17 november 2019 werd iemand ziek in een stad Wuhan ergens in China. Het werd “patiënt 0” van een totaal nieuw ziektebeeld.

Een paar maand later komt de “ver-van-ons-bed-ziekte-want-in-China” snel dichterbij. In februari 2020 crasht het gezondheidssysteem in Noord-Italië. De Krokusvakantie gaat voor velen gewoon door, maar toch worden we ook hier in België stilletjes aan wat ongemakkelijk. Onze politici verzekeren ons echter dat het “maar een griepje” is.

In AZ Alma raken steeds meer chirurgische maskers ontvreemd en ook de vele flacons met handalcohol verdwijnen als sneeuw voor

de zon. Op 2 maart, de eerste dag na de Krokusvakantie staan de eerste patiënten aan de deur van de Spoedgevallendienst. Ze “eisen” een test. Diezelfde middag komen we samen met een kleine werkgroep. We betrekken bijna onmiddellijk **Tommy Sierens** - coördinator van en liaison met de huisartsenwachtpost. Het is duidelijk dat we deze uitdaging niet alleen aankunnen en dat de grenzen tussen eerste en tweede lijn moeten vervagen.

Het wordt de start van een marathon met onduidelijke eindmeet, een confrontatie met een ongekende vijand. De doembeelden van Lombardije duiken op. We willen dit koste wat kost vermijden. De beroemde woorden “Blijf in uw kot, ik meen het” beginnen steeds luider te weerklinken.

Vanaf dan gaat het snel. De Almatiërs worden in infosessies en met behulp van YouTube-filmpjes geïnformeerd over een nieuw ziektebeeld. Ze leren wat een R-waarde is en hoe we die naar beneden krijgen. Voorbereidingen om onze capaciteit aan

Alle ogen waren eerst gericht op de Spoedgevallen, Intensieve Zorg en de cohortes...





...maar ook de andere afdelingen, zoals bijvoorbeeld het Revalidatiecentrum, moesten uit hun comfortzone komen....

intensieve bedden te verhogen en om cohorte-afdelingen in te richten worden genomen. Het huis stond op orde voor de NIAZ maar nu wordt het huis helemaal overhoop gegooid.

Het “kernteam” wordt geïnstalleerd en wordt het dagelijks beslissingsorgaan voor de hele organisatie. Op de dag dat we allemaal onze eigen “opvolger” moesten aanduiden, was het toch even slikken. Wij beseffen heel goed dat ook wij ziek kunnen worden (en ook sterfelijk zijn). Een vaste vergaderstructuur moet ervoor zorgen dat de organisatie kan voortbestaan los van wie er aan het stuur zit.

We leren omgaan met tekorten aan materiaal en middelen. We leiden mensen op om buiten hun comfortzone te stappen. Op vrijdag 13 maart leggen we alle reguliere ziekenhuisactiviteit stil. Een lockdown van het land volgt op 18 maart.

We worden ons bewust van het feit dat we keuzes moeten maken en beseffen dat de kwaliteit die we normaal willen bieden misschien niet altijd zal kunnen. De overheid legt een bezoekverbod op en patiënten sterven in afwezigheid van hun geliefden. “AZ Alma zorg met een hart”, maar het hart bloedt. Jonge verpleegkundigen krijgen op een paar maand tijd 10 jaar ervaring. Een harde leerschool, maar de teams zorgen voor elkaar. Een paar maand later is “de eerste golf” voorbij. We kunnen fier terugblikken op wat we met zijn allen gerealiseerd hebben. Zowel op Spoedgevallen, op Intensieve Zorg en op de cohorte-afdelingen is er fantastisch werk geleverd. We mogen echter ook alle andere “gewone” afdelingen niet vergeten. Ook daar was alles anders: andere pathologieën moest er behandeld worden, andere artsen kwamen toeren, ook daar was er niet langer sprake van comfortzone. De zorgondersteunende diensten bleken evenzeer een cruciale schakel in de ketting.

...en de zorgondersteunende diensten, zoals Magazijn & Distributie, bleken een cruciale schakel in de ketting.



Ondanks onze overheid, ondanks de continu wisselende richtlijnen, ondanks de wereldwijde tekorten aan middelen, ... hebben we er gestaan als team en hebben we het samen gedaan. We hadden enkele fameuze troeven en hebben die ook uitgespeeld, zoals verder in dit boek zal blijken.

“Yes we did” (parafrasering op een verkiezingslogan van een Amerikaans president)

Almatiërs... een eliteras! ❤️

Dokter Stefaan Gouwy,
medisch directeur,
voorzitter Kernteam COVID-19



#samentegencorona

TROEF
1

Kernteam COVID-19 hield elke dag de vinger aan de pols

Het Kernteam COVID-19 kwam elke dag samen.



#samentegencorona

De aanpak van het nieuwe coronavirus en de beslissingen over de te nemen maatregelen werden iedere dag besproken en gevalideerd in het Kernteam COVID-19. Een crisis zoals de coronacrisis kan je enkel op een geordende en gestructureerde manier aanpakken.



Daarom werd begin maart al in AZ Alma een **Kernteam COVID-19** opgericht, onder het voorzitterschap van medisch directeur **dokter Stefaan Gouwy**. Op 2 maart kwam dit team een eerste keer samen, in het vergaderzaaltje tegenover het directiesecretariaat. Gezien de ruime omvang van het team bleek dit zaaltje al snel te klein en werden de vergaderzalen 2-3-4 de vaste dagelijkse stek.

Sinds de start kwam dit Kernteam COVID-19 iedere dag, zeven dagen op zeven, bijeen om de vinger aan de pols te houden en om, waar nodig, beslissingen te nemen of bij te sturen. In dat team zaten behalve enkele directieleden ook afgevaardigden van de diensten die het meest 'getroffen' zijn: (arts of verpleegkundige van) de cohorte-afdeling, de afdeling Intensieve Zorg en de Spoedgevallendienst, ziekenhuishygiënist, zorgondersteunende diensten, de coördinator Huisartsenwachtpost Meetjesland en de manager PR & Communicatie.

Elke meeting werd met een vastomlijnde agenda afgewerkt, werden beslissingen genomen en bijgestuurd. Het ging steeds om de stand van zaken bij de voorraden (zowel van Persoonlijke Beschermingsmiddelen als medicatie), de in- en uitstroom, de personeelsbezetting, de infrastructuraanpassingen, de procedures, de communicatie... Indien nodig volgde dezelfde dag nog een nieuwe vergadering van dit Kernteam COVID-19.

Elke ochtend was er daarnaast ook een medisch comité waar de artsen van de afdeling Intensieve Zorg, de Spoedgevallendienst, Geriatrie en de cohorte-afdeling samen met de ziekenhuishygiënist en de medisch directeur nagingen hoe we ons in AZ Alma zo snel mogelijk konden aanpassen aan de steeds wisselende situatie. Intussen volgden zowel de medisch directeur als zijn back-up algemeen directeur **Rudy Maertens** de dagelijks binnenstromende communicatie van provinciaal, Vlaams en Federaal niveau, vanuit de koepelorganisaties e.a.

AZ Alma heeft op die manier de crisis aangepakt: met gedragen beslissingen, doortastende maatregelen, actuele opvolging en eensluidende communicatie, zowel op de werkvloer als naar buiten. Deze doortastende aanpak zorgde voor grote duidelijkheid die nodig was om de crisis het hoofd te bieden.

Toen de curve van het aantal besmettingen en ziekenhuisopnames afnam, verminderde ook de frequentie van de vergaderingen van het Kernteam COVID-19. Maar het team beschikt wel over de flexibiliteit en een dubbele bezetting om indien nodig snel opnieuw samen te komen. ❤️

#samentegencorona



AZ Alma en huisartsenwachtpost: wat een tandem!

Het nieuwe coronavirus stelde onze zorgverlening voor een nooit geziene uitdaging. Daarom bundelden AZ Alma en de Huisartsenwachtpost Meetjesland de krachten in het verweer tegen het virus.

Al van in de prille periode van het virus in België werden zowel in het ziekenhuis als bij de huisartsen heel grote inspanningen geleverd om deze epidemie te bestrijden. Zo werd al op vrijdag 13 maart een zorgmeldpunt gebouwd, letterlijk aan de poort van onze dienst Spoedgevallen. Daar werden de ongeruste, al dan niet met het nieuwe coronavirus besmette patiënten naartoe geloodst

en opgevangen door de huisartsen. Op het ziekenhuisdomein volgden de patiënten de bordjes 'Vermoeden coronavirus' richting dienst Spoedgevallen.

De mogelijke coronapatiënten mochten niet meer binnen in de Huisartsenwachtpost maar werden aanvankelijk in een aparte ruimte in een tent onderzocht, volgens de maatregelen die door Volksgezondheid waren opgelegd. In dat eerste weekend werd de Huisartsenwachtpost Meetjesland echt overspoeld door patiënten: men noteerde meer dan 1.000 patiëntencontacten, op een normaal weekend zijn dat er in totaal zo'n 400.

Een huisarts, ingepakt in beschermende kledij, wacht in het zorgmeldpunt op patiënten.



#samentegencorona



De oorspronkelijke triagetent (van Hulpverleningszone Meetjesland) voor de dienst Spoedgevallen.

#samentegencorona



Huisartsenwachtpostcoördinator Tommy Sierens

Er werd dan ook meteen ingegrepen en voor extra bijstaffing gezorgd en de openingstijd werd verlengd. Door een intense maar heel vlotte samenwerking met de dienst Spoedgevallen bleef de toevloed van ongeruste Meetjeslanders beheersbaar.

Al snel werd ook duidelijk dat de telefooncentrale overbelast ging geraken. Daarom werd na dat eerste superdrukke weekend in de lokalen van de Huisartsenwachtpost een telefooncentrale opgestart. Die werd non-stop bemand door huisartsen, eigen medewerkers maar ook medewerkers die vanuit de gemeentebesturen gedetacheerd werden.

Infrastructureel werd ook meteen ingegrepen: er kwamen zeven zorgmeldpunten, verspreid over een aantal containers vlakbij de dienst Spoedgevallen en het Almahuis aan de overzijde in de Blakstraat. Vooraleer de patiënten daar terecht konden, moesten ze eerst een afspraak maken en zich in de triagetent aanbieden. Dat vastgelegde traject werd voortdurend herhaald in de communicatie, zodat de mensen echt wel wisten waar ze aan toe waren. Na het onderzoek mochten de meesten huiswaarts keren, maar sommige werden toch opgenomen voor verder onderzoek.

Terwijl in het ziekenhuis ook uitbreiding van de cohorte-afdeling en Intensieve Zorg aan de gang was, bereidde Huisartsenwachtpost Meetjesland zich voor op een nieuwe golf. In het tweede weekend waren meer dan 40 huisartsen in staat van paraatheid! Ook de uren van de zorgmeldpunten werden uitgebreid en draaiden bijna een non-stop shift van 24 uur. Het vaste traject (afspraak maken via huisarts en callcenter, triagetent voor eerste selectie, zorgmeldpunt voor verder onderzoek) werd aangehouden en zorgde voor een vlotte doorstroming en korte wachttijden in de perfect gescheiden wachtruimtes in de tenten van het Rode Kruis en Brandweerzone Meetjesland.

Het triagepunt 2.0



#samentegencorona

Op maandag 30 maart opende de Huisartsenwachtpost Meetjesland twee bijkomende zorgmeldpunten: één in Knesselare (sporthal Flabbaert) en één in Ertvelde (sporthal Hoge Wal). Beide meldpunten werden aangestuurd vanuit de Huisartsenwachtpost Meetjesland op het terrein van AZ Alma. Op die manier werd de druk op de zorgmeldpunten in Eeklo wat getemperd.

Toen later de coronacurve zakte, werden de twee zorgmeldpunten in Ertvelde en Knesselare gesloten en werd het aantal zorgmeldpunten in Eeklo teruggeschroefd. Maar er blijven er nog altijd open, klaar voor een volgende golf.

Onder de enthousiaste leiding van voorzitter dokter **Karel De Crem**, wachtpostcoördinator **Tommy Sierens** en hun team werd hard en effectief samengewerkt met dokter **Kristof Segher** en hoofdverpleegkundige **Lode D'Haenens** en hun team van de dienst Spoedgevallen in AZ Alma. Deze gestroomlijnde samenwerking heeft er mede voor gezorgd dat de eerste coronagolf in het Meetjesland op een deskundige en voorbeeldige manier werd aangepakt! AZ Alma en de Huisartsenwachtpost Meetjesland: wat een tandem! ❤️

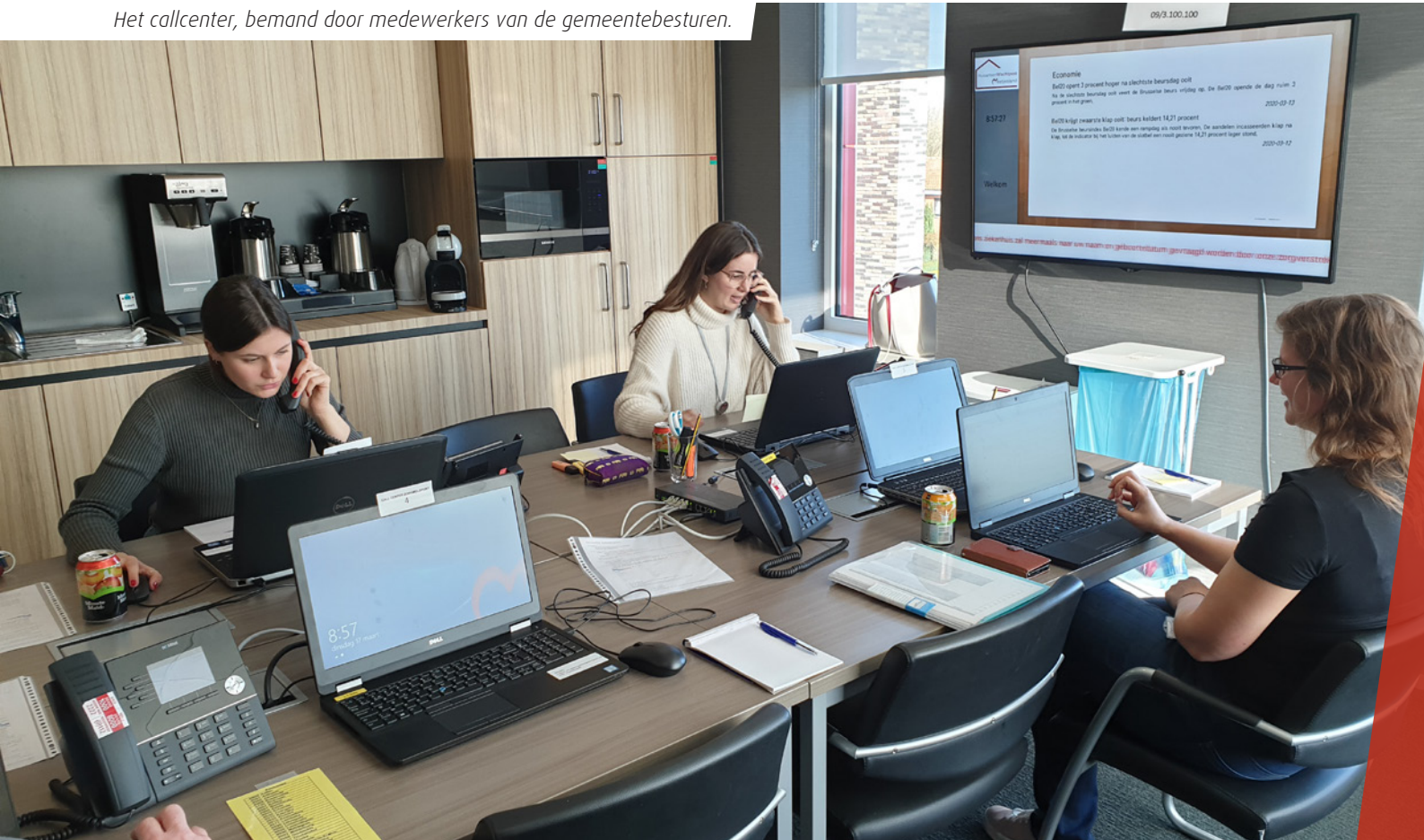


SCAN ME
EN BEKIJK DIT LEUKE
FILMPJE van Politie
Meetjesland Centrum



De wachtzaal in Rode Kruistenten

Het callcenter, bemand door medewerkers van de gemeentebesturen.





Ann Van Loo | Vaatwas



Lisa Beukelaer | ZE23



Candy De Windt | Magazijn & distributie



Hans Jonnaert



ONZE ARTSEN EN MEDEWERKERS

Het gezicht van de zorg: boeiend, aangrijpend maar onvolledig



Delfien Steyaert | Spoed



Hannelore Goeminne | Pneumoloog



Filip Meutermans | CSA



Bart Gysels | Spoed



| Pneumoloog



Jan Van Laere | Spoed



An Venneman | Directiesecretariaat



Charlotte Verborgt | G41

#samentegencorona

Maandenlang publiceerden we op de website en de sociale media de reeks 'Het Gezicht van de Zorg'. Daarin toonden we wie de mensen waren die al die tijd de strijd hebben aangeboden tegen het nieuwe coronavirus. We toonden de helden voor wie de bevolking witte lakens uithing en 's avonds om 20 uur op straat applaudisseerde.

De reeks telt 19 afleveringen en werd, afgaande op de honderden reacties op sociale media, wel gewaardeerd. Het zijn bij momenten aangrijpende verhalen, maar het zijn ook momentopnames die spreken op het ogenblik dat de

interviews werden afgenomen. Ook de foto's werden op dat moment genomen volgens de maatregelen die toen dienden gevolgd te worden. Daarom publiceren we er ook telkens de verschijningsdatum bij.

Het is een mooie en boeiende reeks, maar ze is ook uiterst onvolledig. Eigenlijk hadden we elke arts en medewerker kunnen/moeten interviewen, want iedereen werd rechtstreeks of onrechtstreeks betrokken of getroffen door de coronomstandigheden in AZ Alma en de Huisartsenwachtpost Meetjesland. ❤️



Sara De Coninck | G44



Kyra Swanckaert | IZ



Isabel Schautteet | Consultaties Artsen

Het gezicht van de zorg (1): de huisarts

10 APRIL 2020

AZ Alma en Huisartsenwachtpost Meetjesland hadden al een nauwe samenwerking, maar die band is tijdens deze coronacrisis nog nauwer aangehaald. Een team van meer dan 200 huisartsen bemande de voorbije periode de triagetent/container aan de dienst Spoedgevallen en de zorgmeldpunten, zowel aan het ziekenhuis in Eeklo als in de sporthallen van Ertvelde en Knesselare. Deze voorbeeldige samenwerking zorgde ervoor dat de patiënten met (vermoeden van) besmetting door het nieuwe coronavirus op een snelle en doortastende manier werden opgevangen en geholpen.

Eén van de huisartsen die bijna letterlijk in de vuurlinie heeft gestaan, is dokter **Valerie Lampaert** uit Maldegem. Zij stond onder meer haar mannetje in de triagepost waar ze als eerste de ongeruste en vaak angstige patiënten met (vermoeden van) besmetting te zien kreeg.

“Ze zeggen dat kiezen voor een beroep in de zorg een roeping is, welnu in deze tijden is dat zeker het geval”, zegt Valerie. “Nu voel je nog meer dan anders dat je echt iets kan betekenen voor de mensen. Ik vind het mijn plicht om in deze moeilijke tijden mijn verantwoordelijkheid op te nemen, dit is nu echt nodig. Neen, voor mezelf heb ik geen schrik, maar ik ben wel bang dat ik anderen in mijn nabije omgeving zou kunnen besmetten.”

“Ik hoop dat dit een once-in-a-lifetime-ervaring wordt, iets wat je een keer in je carrière meemaakt”, aldus Valerie. “Want dit is heel erg. In het begin was het superdruk aan het triagepunt, dat is nu wat verminderd. Maar je voelt de angst en onzekerheid bij de mensen heel goed. Tegelijk zijn ze heel dankbaar dat ze zo snel kunnen geholpen worden en ook dat er vaar je.”

Op de foto staat dokter Valerie Lampaert rechts naast **Cindy Vanloo**, medewerkster van de Huisartsenwachtpost Meetjesland. ❤️



Het gezicht van de zorg (2): de medewerker Schoonmaak

11 APRIL 2020

Niet enkel de mensen in de zorg worden geconfronteerd met de dreiging van het nieuwe coronavirus, ook onze dienst Schoonmaak krijgt ermee te maken bij het poetsen van de kamers en de afdelingen. Om dit zo veilig en gestructureerd mogelijk aan te pakken, werd een Expertenteam van negen leden opgeleid. Een daarvan is **Carine Matthijs**.

“Ons team zal enkel actief zijn in een rond het Zorgmeldpunt buiten de ziekenhuismuren, de dienst Spoedgevallen, Medische Beeldvorming, Intensieve Zorg, de speciaal ontwikkelde cohorte-afdelingen (zorgeneid 21-22 en geriatrische cohorte op de vijfde verdieping), een stuk van de geriatric en de pediatrie”, verduidelijkt Carine (tweede van rechts op de foto). “Het E-Team heeft de nodige expertise ontwikkeld om met behulp van de juiste materialen – persoonlijke beschermingsmiddelen zoals een mondmasker, veiligheidsbril, handschoenen, schort - en volgens de juiste methode alle ruimtes te reinigen en te ontsmetten.”

“Ikzelf werk normaal gezien op ZE 21-22, de eerste COVID-19-cohorte. De afdeling heeft voor mij geen geheimen meer. Het fijne is dat ons team wordt versterkt door collega's van verschillende afdelingen. We overleggen waar nodig en denken mee in de ontwikkeling van een optimaal poets- en ontsmettingsproces. Bovendien passen we ons vlot aan, zeker nu de richtlijnen elke dag wijzigen. Flexibiliteit betekent alles in ons team!”

De dienst Schoonmaak zorgt er bovendien voor dat de high-touch-oppervlakken **2 à 3 keer** per dag worden schoongemaakt. Het gaat om de deurklinken (buitenkant deur), leuning en trapleuningen van de verdieping -1 tot de 5de verdieping en de leuning en drukknoppen van de liften. ♥



Het gezicht van de zorg (3): de verpleegkundige Intensieve Zorg

PASEN 12 APRIL 2020

Elke dag wordt in de strijd tegen het nieuwe coronavirus de klemtoon gelegd op het belang en de bezetting van de bedden op Intensieve Zorg en op de capaciteit om patiënten te kunnen beademen. In AZ Alma werd snel duidelijk dat de negen posities op IZ niet zouden volstaan en werd een tweede IZ op de pré-narcoseafdeling aan het Operatiekwartier klaargemaakt. Op beide IZ-afdelingen komen enkel besmette COVID-19-patiënten.

Eén van de verpleegkundigen in het team van hoofdverpleegkundige **Tom Spanhove** en medisch diensthoofd dokter **Stephanie Van Peteghem** is **Patricia Neerincx**. Zij beseft dat dit nu ongewone omstandigheden zijn: "We hebben in onze opleiding wel geleerd om met besmettingen om te gaan, maar dat ging tot dusver bijna altijd om solitaire gevallen. Dit is heel iets anders, dit is immens."

"Het was even slikken toen we beseften wat op ons af ging komen, maar er werd snel gehandeld op de afdeling door de maatregelen die genomen werden en de voorbereidingen die we konden treffen", vertelt Patricia. "We zagen op onze dienst plots een ware metamorfose,

van alles clean naar alles besmet. Ook wij zijn bang om besmet te raken maar het besef dat de zorg moet verstrekt worden is nu groter dan ooit. Plots kregen we de grote toestroom van mensen die naar adem snakken, die angstig zijn tijdens dat laatste telefoontje naar huis vlak voor ze in slaap gaan omdat ze niet weten voor hoelang. Het is heel erg zwaar, ook omdat de patiënten zelfs geen bezoek mogen/kunnen ontvangen. Dat maakt het heel lastig en emotioneel. Daarnaast zijn er de persoonlijke beschermingsmiddelen, die broodnodig én schaars zijn, maar die het werken wel bemoeilijken."

"Nee, ik heb geen schrik voor het werk dat ik nu moet doen of voor extra shifts die moeten gedraaid worden", onderstreept Patricia. "Ik ben wel bang voor de vele emoties waarmee we te kampen krijgen. Dit zijn moeilijke momenten, maar gelukkig hebben we een sterk team waarin we op elkaar kunnen rekenen. We kunnen de collega's vertrouwen en we kunnen er ons hart eens luchten mocht dat nodig zijn. En dat vangnet wordt elke dag belangrijker."

Op de foto in een toen nog lege IZ-box staat Patricia Neerincx derde van rechts. ❤️



#samentegencorona

Het gezicht van de zorg (4): de verpleegkundige Spoedgevallen

13 APRIL 2020

Door de fantastische samenwerking met de Huisartsenwachtpost Meetjesland is de toevloed van patiënten met (mogelijke) besmetting door het nieuwe coronavirus niet onmiddellijk op de dienst Spoedgevallen terecht gekomen. Maar na de triage komt toch een pak via Spoedgevallen het ziekenhuis binnen. Eén van de verpleegkundigen van het team van dokter **Kristof Segher** en hoofdverpleegkundige **Lode D'Haenens** is **An Sierens** (centraal vooraan op de foto).

“Ik moet eerlijk toegeven: aanvankelijk dachten we dat het nieuwe coronavirus iets zou zijn zoals we destijds de SARS-epidemie of de vogelgriep hadden”, zegt An. “Iets wat relatief veraf bleef en ook wel wat overdreven werd aangekondigd in de media. Maar we hebben zeer snel onze mening moeten bijstellen, want dit is echt erg! Dit is nu heel dichtbij en dat was toch even schrikken.”

Maar An en haar collega's namen meteen de koe bij de horens en maakten zich klaar om de strijd tegen het virus aan te gaan. “Voor mij is een job als verpleegkundige inderdaad altijd een roeping geweest, ik wilde dit echt doen. Het is voor mij dan ook geen probleem om effectief in de gevarenzone, in de frontlinie, te staan om patiënten te helpen. Iedereen moet zijn verantwoordelijkheid opnemen in deze crisis. Alleen zo komen we eruit.”

“Op de dienst Spoedgevallen hebben we een hecht team waar elk zijn of haar steentje bijdraagt”, besluit An. “Van spoedarts tot onze secretaresse, die het ook vaak hard te verduren krijgt. Respect daarvoor, ook voor mijn collega's die nu op de COVID-19-cohortaafdelingen en Intensieve Zorg staan! Dit moeten we samen te lijf gaan!” ❤️



Het gezicht van de zorg (5): de verpleegkundige cohorte

15 APRIL 2020

Al vrij snel besliste AZ Alma om één vleugel in het ziekenhuis om te vormen tot een cohorte-afdeling voor patiënten met een (vermoeden van) coronabesmetting. De keuze viel op de afdelingen ZE 21 en ZE 22 op de tweede verdieping. Vlug bleek dat deze beslissing de juiste was, want sinds de opening van de afdeling op 13 maart werden al honderden patiënten voor heel korte (wegens negatieve testresultaten) of langere periode opgenomen.

Hoofdverpleegkundige **Steven De Cuyper** en zijn collega's **Sabine De Vloo** en **Kevin Baeke** geven toe dat het wel even slikken was toen hun vertrouwde chirurgische afdeling plots tot cohorte-afdeling werd omgevormd. "Maar de angst en onzekerheid sloeg snel om, door vele mails met afspraken bleef iedereen op de hoogte van de aanpassingen en veranderingen", zegt Steven. "We hebben met het team de koppen bij elkaar gestoken, we wisten dat we voldoende persoonlijke beschermingsmiddelen zouden krijgen en we zijn er met zijn allen voor gegaan. Dat is onze plicht, toch?"

"Het is echt een emotionele rollercoaster", geeft Kevin toe. "De opstart was moeilijk, het was een beetje zoeken voor iedereen,

maar dat duurde niet lang. Met duidelijke afspraken en een goede taakverdeling waren we er klaar voor. En dat moest ook, want we kregen eerst twee patiënten maar binnen enkele dagen moest al het tweede deel van de afdeling geopend worden..."

"Zo'n afdeling opstarten vergt een grote voorbereiding. Je weet ook niet wat op je afkomt", onderstreept Sabine. "Eigenlijk leven we van minuut tot minuut en wordt ons team bijgestuurd op basis van de bezetting. We zijn er vooral voor de patiënten, die vaak bang zijn of die angstig op hun uitslag wachten. Dat zijn heel emotionele momenten, zowel bij een positief als een negatief resultaat. Bij de ene is er onzekerheid over wat er gaat komen, bij de andere opluchting dat er geen besmetting is. We krijgen ook veel telefoontjes van de familie, wat begrijpelijk is vanwege het strikte bezoekverbod."

"Hier wordt hard gewerkt, en het omgaan met extreem zieke mensen en met overlijdens valt zeer zwaar, maar gelukkig is de cohesie en de sfeer in ons team bijzonder goed. Dat helpt om hierdoor te komen", besluiten ze alle drie. ❤️



#samentegencorona

Het gezicht van de zorg (6): de pneumoloog

21 APRIL 2020

Het nieuwe coronavirus tast in de eerste plaats de longen en het ademhalingsstelsel aan. De artsen die hiermee het meest mee geconfronteerd worden, zijn de pneumologen, de longartsen. Ook de intensivisten-anesthesisten zijn een belangrijke medische schakel in het herstelproces bij beademde patiënten, maar die komen in een latere bijdrage aan bod. In AZ Alma zijn het dus drukke weken voor dokter **Hannelore Goeminne**, dokter **Hans Jonnaert** en dokter **Katrijn Van Assche**. Als de druk toenam, konden de pneumologen rekenen op de deskundige back-up van in eerste instantie dokter **Muriel Thienpont**, en later ook van dokter **Wim Hutse** en dokter **Jan Vercammen**.

“Dit is geen gewone geneeskunde meer, dit is oorlogsgeneeskunde”, zegt dokter Jonnaert. “Normale geneeskunde vraagt een wetenschappelijke, emotionele en menselijke aanpak. Maar om deze pandemie klein te krijgen, heb je vooral een strikte strategie nodig. Dit virus is een onbekende voor ons, er is geen expertise, geen wetenschappelijke literatuur om op terug te vallen, enkel de verklaringen van enkele mensen uit China. Op zo’n pandemie was niemand voorbereid, noch mentaal, noch qua kennis en noch op vlak van infrastructuur. En dat maakt het zo moeilijk.”

“In AZ Alma is gelukkig snel gekozen voor een gestructureerde aanpak, met duidelijke afspraken en met snelle bijsturingmogelijkheden indien noodzakelijk”, vervolgt de pneumoloog. “Onder de goede leiding van onze medisch directeur dokter **Stefaan Gouwy** groeide een goede samenhangende en een teamspirit waarin elk zijn of haar steentje bijdroeg. Ook met de twee collega’s vormen we een goed geolied team. Alleen zo kunnen we in deze moeilijke omstandigheden het hoofd bieden aan de pandemie. De voorbereiding naar onze accreditatie was al een test in solidariteit, maar dit is nog van een andere orde!”

“Nu mogen we geen schrik hebben als artsen en zorgverleners”, onderstreept dokter Jonnaert. “We moeten onze verantwoordelijkheid nemen, de correcte persoonlijke beschermingsmiddelen dragen en onze plicht doen. Mijn respect is groot voor de mensen op Intensieve Zorg en de cohortes, want een hele dag in die beschermende kledij werken, is onmenselijk zwaar. Ik denk dat de besmettingskans in de Delhaize groter is dan in ons ziekenhuis (lacht). Het is wel een emotioneel lastige periode, want soms zijn keuzes noodzakelijk, soms moet je ook patiënten laten gaan en dat maakt het heel zwaar. Voor iedereen. Maar als we verder werken zoals nu, zullen we ook deze oorlog winnen.” ♥



Het gezicht van de zorg (7): de hoofdverpleegkundige G-cohorte

22 APRIL 2020

AZ Alma besliste snel om een volledige vleugel op de tweede verdieping vrij te maken als cohorte-afdeling, waarop uitsluitend patiënten met (een vermoeden van) besmetting door het nieuwe coronavirus terecht kwamen. De bezetting van die afdeling nam in die mate toe, dat begin april een tweede cohorte-afdeling werd geopend, specifiek voor geriatrische patiënten die door het nieuwe coronavirus zijn besmet. Deze afdeling werd geopend op de vijfde verdieping en het team van hoofdverpleegkundige **Marleen Van De Woestyne** werd hieraan toegewezen.

“Het was even slikken toen ik dat voor het eerst te horen kreeg”, geeft Marleen toe. “We hadden met onze afdeling nog maar pas een interne verhuisbeweging moeten maken om plaats te geven aan de PAAZ-afdeling en nu kregen we meteen een nieuwe, héél zware opdracht. Ik heb meteen al mijn teamleden samengeroepen en dankzij de medewerking van andere zorgeenheden konden

al mijn mensen aanwezig zijn. Toen ik meldde wat ons werd gevraagd, kon je een speld horen vallen. De meeste mensen dachten aan de thuissituatie. Er waren ook heel emotionele reacties en ik weet dat die nacht niemand geslapen heeft. Maar 's anderendaags zijn we gestart met de voorbereidingen, zo ken ik mijn team wel.”

“Ik vond het belangrijk om van bij de start goede afspraken te maken met onze geriater, dokter **Hilde Baeyens**. Op een geriatrische cohorte-afdeling gelden andere waarden en normen dan op een gewone geriatrische afdeling. Daar probeert men therapeutisch te werken om de patiënten beter te maken. Wij willen dat natuurlijk ook, maar vaak moeten wij op de cohorte G vooral comfort bieden. Dit is een afdeling waar we regelmatig overlijdens hebben, en de ervaren mensen in mijn team kunnen met dit aantal overlijdens redelijk om. Maar ik heb ook jonge



#samentegencorona



Een schouderklopje van het directiecomité geeft vleugels.

mensen, aan het begin van hun carrière in de zorg. Voor hen zijn dat harde noten om te kraken, dit is een zware leerschool. Wij staan daarbij onder ongeziene druk, want het afscheid kan niet gedragen worden met de familie. Zij mogen hooguit twintig minuutjes afscheid nemen, met twee personen. Je zal maar vier kinderen hebben... hoe verwerk je zo iets in een rouwproces?"

"Daarom zeg ik aan mijn team dat wij de ogen van de familie zijn, wij moeten niet alleen zorg dragen voor onze patiënt maar ook voor zijn of haar familie", beseft Marleen. "En we nemen dat heel erg ter harte. Elke dag tussen 11 en 15 uur wordt de vertrouwenspersoon van iedere patiënt opgebeld met informatie over hun dierbare in het ziekenhuis. Dat telefoontje gebeurt door de verpleegkundige die die dag de patiënt heeft verzorgd. Onze communicatie is heel open en eerlijk, ook al is het hard wat we te vertellen hebben. Maar ik hoor dat deze eerlijkheid echt wel gewaardeerd wordt."

"Ze zeggen dat verpleegkundige worden een roeping is, maar nu voel je pas wat dat is", zucht Marleen. "Het loslaten is nu moeilijker dan ooit. Ik kan dit niet achter mij laten als ik 's avonds van de parking naar huis rijd. Ik begin soms pas thuis na te denken, dat is vaak emotioneel. We houden dit vol door veel met elkaar te praten, maar ook door de vele berichtjes en schouderklopjes, van de familie, van de artsen, van het middenkader, van de directie. Ook de collega's op andere diensten, die door de crisis evenzeer uit hun comfortzone zijn moeten komen, steken ons een hart onder de riem. Maar het meest kracht putten we eigenlijk uit de dankbaarheid en het respect van de families, en eigenlijk vind ik dat erg. Het is toch raar dat zij ons courage geven, terwijl wij dat eigenlijk bij hen zouden moeten doen...?" ❤️

Snelle opening cohort-afdeling en uitbreiding IZ

AZ Alma zag heel snel in dat de bestrijding van het nieuwe coronavirus extra infrastructurele ingrepen zou vergen. Zo werd al meteen op vrijdag 6 maart een **aparte wacht- en onderzoeksruimte voor patiënten** met een (vermoeden van) coronabesmetting gecreëerd op de dienst Spoedgevallen, in afwachting van een verdere en ruimere aanpak i.s.m. de Huisartsenwachtpost. In de spoedgarage werden ook extra bedden voorzien, maar die werden uiteindelijk nooit gebruikt.



De eerste onderzoeksruimte aan de Spoedgevallen.



Op de pré narcose werden zes extra IZ-posities gecreëerd.

Rap bleek ook dat er een speciale **cohort-afdeling** voor patiënten met een (vermoeden van) COVID-19-besmetting moest komen. Op vrijdag 13 maart ging op Zorgeenheid 21 de eerste cohorte open voor twaalf bedden, maar al snel zou blijken dat dit niet volstond waardoor ook Zorgeenheid 22 werd ingepalmd. Op de afdeling Pediatrie werden meteen ook zes kamers vrijgehouden als **cohort-afdeling voor de jongere patiëntjes**.

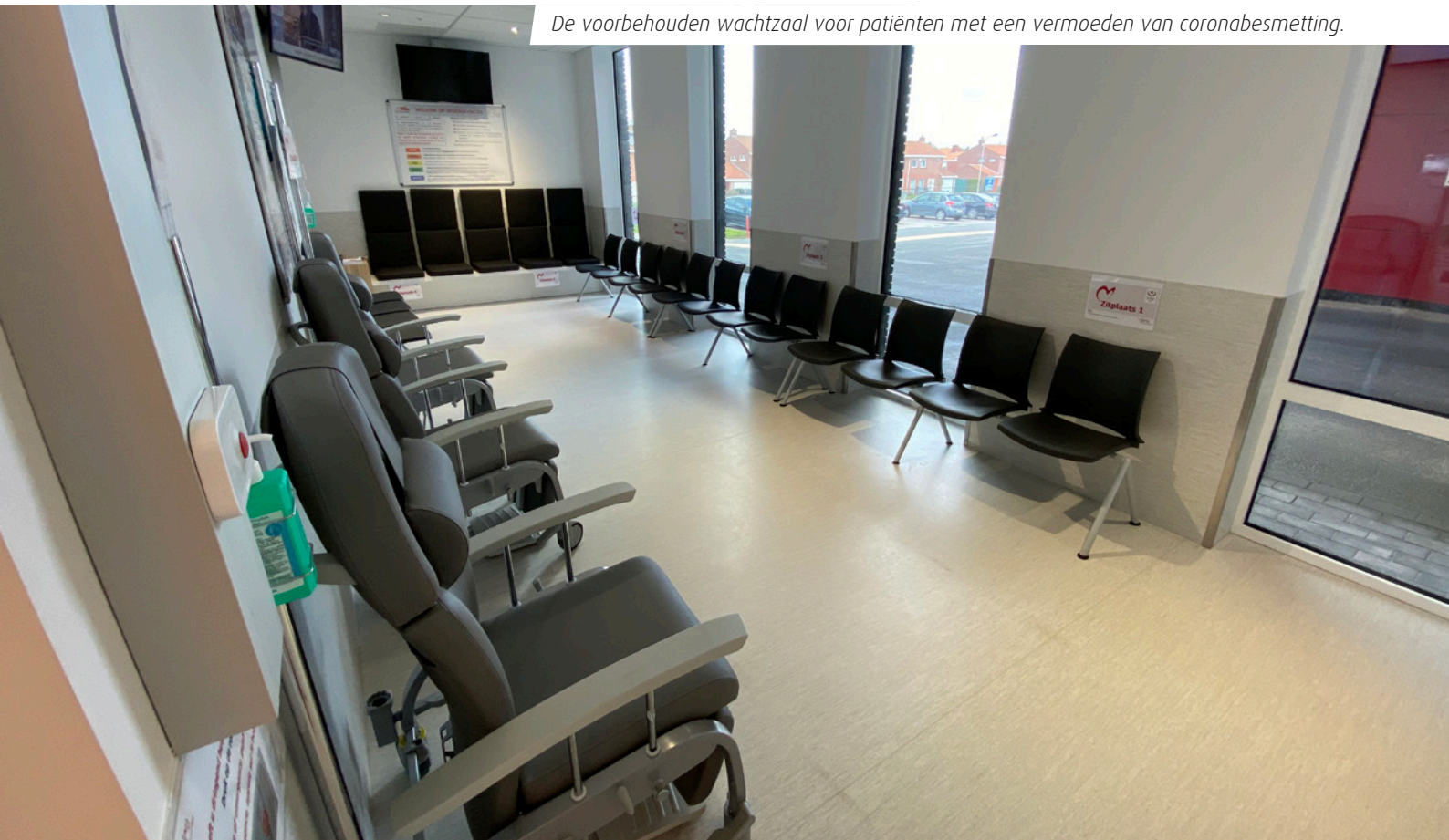
Toen de nood naar plaatsen nog hoger werd, werd beslist om op de vijfde verdieping (Sp Loco) een aparte **cohort-afdeling voor geriatrische patiënten** met een (vermoeden van) besmetting op te starten. Dat gebeurde op 3 april. Met deze nieuwe cohort-afdeling wilde AZ Alma niet alleen de gewone cohorte ontlasten, maar ook tegemoet komen aan de specifieke noden die geriatrische patiënten hebben.

Het werd ook snel duidelijk dat de negen (beademende) posities op Intensieve Zorg niet zouden volstaan, daarom werd gezocht naar een locatie voor een **bijkomende IZ-afdeling**. Die kwam er op de pré narcose aan het Operatiekwartier waar zes extra beademde posities werden gecreëerd. Tussen de pré narcose en het OK werd een muur gebouwd. De bijkomende Intensieve Zorg-afdeling opende reeds op 30 maart.

Al deze maatregelen en aanpassingen vergden niet alleen een grote inzet en flexibiliteit van de artsen en medewerkers op de betrokken afdelingen, maar ook de andere, niet-COVID-19-afdelingen werden hierdoor gevat en moesten uit hun comfortzone komen. Bovendien waren achterliggend de zorgondersteunende diensten in de weer om alles snel maar piekfijn uit te voeren en smetteloos te onderhouden. ❤️

#samentegencorona

De voorbehouden wachtzaal voor patiënten met een vermoeden van coronabesmetting.



In de garage van de dienst Spoedgevallen was uitbreiding van capaciteit voorzien, maar die bleek niet nodig.

Het gezicht van de zorg (8): de COVID-19-buddy

23 APRIL 2020

Het nieuwe coronavirus slaat nu al wekenlang ongenadig toe, ook in AZ Alma waar helaas al heel wat dodelijke slachtoffers te betreuren vielen. Voor de patiënten en de familie is het in deze barre tijden een nog triestiger en pijnlijker afscheid dan in 'normale' tijden. COVID-19-patiënten in hun laatste levensfase op de afdeling Intensieve Zorg kunnen sowieso geen bezoek ontvangen en worden in hun laatste momenten bijgestaan door onze medewerkers. De COVID-19-patiënten, die op de cohorte-afdeling (de afdeling voor alle patiënten met (een vermoeden van) besmetting door het nieuwe coronavirus verblijven en ook in hun laatste levensfase zijn, krijgen wel nog een kort afscheidsmoment met twee familieleden.

Daarbij is ook steeds een zogenaamde COVID-buddy, dat is de persoon die vanuit AZ Alma is aangewezen om het contact met de familie te onderhouden, het aanspreekpunt voor niet-medische

zaken, want die worden door de afdeling zelf gecommuniceerd met de familie. Iedere patiënt met (een vermoeden van) besmetting op de cohorte-afdelingen krijgt een COVID-buddy toegewezen. AZ Alma heeft een tiental COVID-buddies, één van hen is ziekenhuispastor **Rita Rondas**, andere komen uit de dienst patiëntenbegeleiding. "We zijn de brug tussen de verpleegafdeling, de familie en de patiënt", vertelt Rita. "Onze taak bestaat voor een groot deel uit luisteren naar de verhalen van de families, die hun naaste niet meer gezien hebben nadat ze hem of haar hier in het ziekenhuis hebben afgezet."

"Ik merk dat kleine zaken op zulke ogenblikken heel belangrijk zijn", beseft Rita. "Een mailtje van de familie aan de patiënt doorgeven, of eens een foto nemen en doorsturen naar de familie, het zijn die dingen die het wat draaglijker maken. We bieden ook een videochat aan tussen familie en patiënt, en ik stel vast dat



#samentegencorona

men zich daaraan vastklampt en dat dit heel erg gewaardeerd wordt.”

Eén van de taken van de COVID-buddy is het aanwezig zijn op een eenmalig afscheidsmoment bij de stervende patiënt. Om veiligheidsredenen zijn die momenten heel strikt gelimiteerd: ze mogen maximum 20 minuten duren en mogen maar door twee personen worden bijgewoond. Die moeten persoonlijke beschermingsmiddelen dragen en mogen het familielid waarvan ze afscheid komen nemen niet meer aanraken. “Dat zijn héél zware momenten”, weet Rita. “Alleen al de keuze die de familie moet maken wie de twee zijn die dit laatste moment mogen meemaken, is vaak verscheurend. Het is heel schrijnend dat er een selectie moet zijn, maar men heeft wel begrip.”

Na het overlijden blijven Rita en haar collega's **Karel Van De Voorde** en **Elke De Greef** als pastores de familie opvangen en bijstaan. “We bellen ze op en vragen wanneer ze de persoonlijke

bezittingen komen ophalen. Op dat ogenblik proberen we in een gesprek het leed wat te verzachten. En ook dat wordt gewaardeerd, net als de vele telefoontjes die we vooraf met de familie gedaan hebben. De verhalen die je dan hoort, zijn vaak dezelfde: men heeft vrede met het overlijden, het gaat vaak om hoogbejaarde mensen, maar niet met de manier waarop afscheid moest worden genomen. En dat zet zich een paar dagen later ook door tijdens de begrafenis, waar afstand en eenzaamheid het verdriet zwaarder maken. De mensen krijgen geen normaal rouwproces. Ik ben bang voor wat na de crisis hiervan het gevolg gaat zijn.”

Zelf probeert ze het hoofd boven water te houden door eens diep te zuchten, thuis even de gedachten te verzetten, in de tuin te wroeten of eens goed te huilen. Rita geeft wel aan dat de gesprekken met de psychologen van AZ Alma, in haar geval met **Stephanie Peene**, wel goed doen en haar bezwaarde hart even doen luchten. ❤️

Volledig bezoekverbod: een harde maar noodzakelijke beslissing

Vrijdag de dertiende! Op 13 maart ging het land in lockdown en volgde AZ Alma de beslissing om geen bezoek aan patiënten meer toe te laten en om alle consultaties en ingrepen te schrappen, m.u.v. de dringende. Dit waren harde, maar noodzakelijke beslissingen die in AZ Alma heel consequent werden toegepast en opgevolgd.

Op 6 april, nog voor de Nationale Veiligheidsraad een beslissing had genomen, vond het Kernteam COVID-19 dat de maatregelen nog niet konden versoepeld worden en werden ze verlengd tot begin mei. Daarmee zette AZ Alma de toon voor de rest van België, dat enkele dagen later volgde.

Dat bezoekverbod viel zwaar bij patiënten en familie. Daarom werden enkele initiatieven opgestart om tegemoet te komen aan enkele noden. Zo werd een dagelijks afhaal- en brengmoment van verse kledij georganiseerd. Maar vooral door de inzet van de dienst Pastorale en Patiëntenbegeleiding kon er bijna dagelijks gecommuniceerd worden (in woord en beeld) met het thuisfront.



Naarmate de curve afnam, werden consultaties en ingrepen heropgestart en werd met mondjesmaat opnieuw bezoek toegelaten. Daarbij waren de vrijwilligers een grote buffer aan de ingang, en dat was niet altijd de meest dankbare taak. Toch chapeau voor hun vastberadenheid. ❤️

#samentegencorona

Het gezicht van de zorg (9): het team 'Hallo@AZ Alma'

24 APRIL 2020

AZ Alma beseft dat het opgelegde bezoekverbod heel zwaar weegt, zowel voor de gehospitaliseerde patiënten als voor de familieleden op het thuisfront. Het gros van de patiënten kan dat isolement overbruggen door via de smartphone contact te houden, maar dat geldt niet voor iedereen. Daarom wil AZ Alma patiënten zonder smartphone die in sociaal isolement dreigen af te glijden, trachten op te beuren. We doen dit door hen maximaal twee- tot driemaal per week op regelmatige tijdstippen te laten videobellen met familie of vrienden.

Hannah De Muynck (dienst Patiëntenbegeleiding, centraal op de foto met jeansvestje): "Sinds we hallo@azalma hebben opgestart, hebben we vlot zo'n 100 patiënten bereikt. We ontvangen voor alle diensten veel aanvragen, maar vooral voor diensten waar patiënten langer verblijven, zoals de (cohort) geriatrie-afdeling, maar ook Intensieve Zorg, SP Neuro en de PAAZ-afdeling. En wanneer ons team niet aanwezig is, neemt - in dringende gevallen - een verpleegkundige van de cohortafdelingen of van IZ het van ons over."

"Het project zien we dan ook als een warm gedragen team effort en dat vind ik helemaal geweldig. Want niet alle gesprekken zijn

even luchtig en hoopgevend. Zo hebben we erg veel respect voor familieleden die een eenrichtingsgesprek voeren ten gevolge van sedatie, cognitieve problemen, fysieke zorgbehoefendheid of afasie (taalstoornis) bij de patiënt. Bovendien kunnen we samen met het Palliatief Support team en Pastorale dienst ook afscheidsgesprekken of rituelen plannen. Die vallen echt zwaar. Sommige familieleden vragen in dat geval naar een tastbare herinnering zoals een lokje haar of een foto. Mooi dat kleine gebaren of rituelen een wereld van verschil kunnen maken in tijden van afscheid nemen."

"De moeilijke gesprekken worden gelukkig verzacht door grappige momenten, bijvoorbeeld wanneer een patiënt het principe van videobellen niet doorheeft en uit gewoonte de telefoon aan zijn oor houdt. Hilariteit alom bij de familie."

"Het bestaan van hallo@azalma is ongelooflijk belangrijk voor de familie maar evenzeer voor de dienst Patiëntenbegeleiding en de verpleegkundige. Uit alle afdelingen voelen we een intense bekommernis en drang naar sociale opvolging van patiënten. Daar zijn we best wel trots op. Wat me ook opvalt, is het begrip, de verdraagzaamheid en het geduld dat de familie toont. Het doet deugd om zoveel dankbaarheid te voelen." ❤️



#samentegencorona

Het gezicht van de zorg (10): het diensthoofd Magazijn&Distributie

25 APRIL 2020

“Ik heb veel nachten wakker gelegen van de schaarste aan mondkmaskers en Persoonlijke Beschermingsmiddelen”, bekent **Danny De Jaeger**, diensthoofd Magazijn & Distributie. “Het spookte door mijn hoofd dat ik mijn collega’s uit de zorg niet voldoende beschermende middelen zou kunnen geven. Ik was er niet goed van, ik voelde me hulpeloos.”

Het nieuwe coronavirus heeft er ook bij Danny hard ingehakt: “Ik heb al heel wat jaren op de teller in dit ziekenhuis en ik dacht, na de grootscheepse verhuisoperatie van drie jaar geleden, dat ik hier alles had meegemaakt. Maar dit is een uitdaging van een ander kaliber en voor velen misschien wel de uitdaging van hun carrière. Ik had het al voelen aankomen: reeds van in januari bleven de bestellingen van Persoonlijke Beschermingsmiddelen ongeleverd

of slechts gedeeltelijk. En toen was het nog niet zo prangend als begin maart!”

“Ik kan rekenen op een fantastisch team”, zegt Danny, die zelf elke dag het goede voorbeeld geeft. “Toen bleek dat de traditionele kanalen niet meer konden leveren of niet meer betrouwbaar waren, is het bestelteam samen met de collega’s van de dienst met man en macht op zoek gegaan naar andere oplossingen. We hebben alle registers open getrokken en hebben werkelijk iedereen die we kenden en waarvan we wisten dat ze met mondkmaskers in de industrie werkten, opgebeld. Ook onze persoonlijke connecties werden gecontacteerd. En het heeft geloofd: het Meetjesland heeft zijn grote hart getoond en we kregen heel veel reacties. We zijn daar onmiddellijk opgesprongen



#samentegencorona

en zijn de aangeboden maskers nog dezelfde dag van de reactie gaan ophalen.”

“Er zijn op zulke momenten ook ‘cowboys’ op de markt”, stelt Danny vast. “Maar AZ Alma is altijd rechtlijnig gebleven en wil enkel met erkende, gecertificeerde en goedgekeurde maskers en schorten, voorzien van de nodige CE-labels, werken. Weet je dat ik op een middag zelfs rechtstreeks vanuit Shanghai werd opgebeld met een voorstel voor maskers. Maar we moesten wel op voorhand betalen. Dat hebben we nooit gedaan, dat is te onzeker. En het zou kunnen dat je dan mondmaskers met de kwaliteit van een koffiefilterzakje krijgt... Of dat ze met woekerprijzen worden aangeboden, soms tot het tienvoudige van de normale prijs...”

“Ik geef toe, ik heb eventjes gepanikeerd”, zegt Danny, “we wisten en weten nog altijd niet hoelang de crisis zal duren, maar door het aanspreken van alternatieven hebben we oplossingen gevonden. De leveranciers leveren de grootte van de bestellingen

in normale tijden, maar de jaarcapaciteit verbruiken we nu haast op een week...”

En ook aan deze pandemie zit volgens optimist Danny een positief kantje: “Het is een lastige periode met lange dagen, soms van 15 uur en al een hele tijd 7 op 7 bijna. Ik ben zelfs in slaap gedommeld op het verjaardagsfeestje van mijn dochter... met als gevolg dat ik me daarover de volgende dag heel schuldig voelde. Dit moet ik zeker na de coronacrisis goedmaken... Maar ik heb nog maar eens vastgesteld dat ik kan rekenen op een schitterend team en ook dat er heel veel waardering is van artsen, collega’s uit andere departementen. Als de nood hoog is, kunnen we in AZ Alma op elkaar rekenen en trekken we aan hetzelfde zeel. We staan er voor elkaar en dit doen we met heel ons hart, samen voor onze patiënten. Die vaststelling is het enige goeie aan dat nieuwe coronavirus.” ❤️

Nadine Martens



Sabine Van de Rostyne



De zoektocht naar persoonlijke beschermingsmiddelen was succesvol.

#samentegencorona

In nood kent men zijn vrienden

In het begin van de coronacrisis was er grote nood aan persoonlijke beschermingsmiddelen. En hoe Danny De Jaeger en zijn team ook hun stinkende best deden, de situatie bleef precair. Daarom lanceerden we een oproep naar particulieren en bedrijven om ons PBM te bezorgen.

AZ Alma stelde onmiddellijk vast dat de solidariteit heel groot is. Een aantal bedrijven en instellingen uit het Meetjesland en zelfs de Kanaalzone kwam spontaan mondmaskers brengen om in ons ziekenhuis bij de zorg van de patiënten te gebruiken. Maar ook particulieren, zoals enkele schoonheidsinstituten, bezorgden ons één of twee doosjes mondmaskers. We zijn hen daar heel dankbaar voor! We kregen ook heel wat vragen van mensen of ze mondmaskers mochten naaien, zelfs enkele medewerkers en vrijwilligers kropen achter de naaimachine. ❤️



Emily Goossens



Jan, Pieter en Sander Ide



Vandemoortele



Victor Buyck



Sadaci

Het gezicht van de zorg (11): de psycholoog

28 APRIL 2020

Het nieuwe coronavirus vergt heel veel uitzonderlijke inspanningen van onze artsen en medewerkers, zowel fysiek als mentaal. Daarom werd al snel beslist dat er een vangnet moest komen voor medewerkers die even de nood voelden om hun hart te luchten, om te ventileren, om bij te praten of om eens uit te huilen. Dat vangnet wordt aangereikt door het **Corona Support Team**, waarin vooral medewerkers van de dienst Patiëntenbegeleiding aan de slag zijn. Eén van hen is psycholoog **Karen Vanhee**, die daarmee aardig de handen vol heeft. Karen staat centraal op de foto.

“We beschikken over een **Zorgtelefoon**, die 7 op 7 bereikbaar is”, legt Karen uit. “Naar dat nummer kunnen medewerkers bellen voor ondersteuning in deze lastige periode. En daar

wordt heel frequent gebruik van gemaakt, we zijn blij dat we daarin kunnen helpen. Daarnaast zijn er ventilatiesessies met de medewerkers die op de COVID-19-afdelingen (Intensieve Zorg, de cohorte-afdelingen) staan. Deze gesprekken vinden plaats in de Oncolounge, waar we op een rustige manier kunnen samen zitten voor een babbel met enkele collega’s van één dienst. Tijdens die sessies stellen we altijd dezelfde vragen: wat vind je het lastigst? Hoe houd je het vol? En wat helpt er om het vol te houden? Wie een individueel gesprek wenst, kan ons altijd opbellen of een afspraak maken voor een babbel in onze burelen.”

En de antwoorden die daarop komen, zijn vaak gelijklopend, stelt Karen vast. “De mensen hebben stress en zijn ongerust omwille



van het besmettingsgevaar en de werkdruk. Ook de gewijzigde omstandigheden waarin ze aan de slag moeten gaan, baren hen zorgen: een nieuwe aanpak, andere collega's, geen routine en een onbekende vijand."

"Het lastigst vinden ze de angst om zelf besmet te raken en daardoor de kans te lopen anderen, vooral hun dierbaren, te besmetten", somt Karen op. "Maar bijna onmiddellijk valt ook het eenzame afscheid van patiënten iedereen zwaar. Het feit dat zo'n moment niet kan gedeeld worden met de naaste familie, zorgt voor extra spanning. Ook de veel intensere begeleiding van de familie is niet altijd evident. Gelukkig is die familie doorgaans heel begripvol en beseffen ze ook wel waarom een cohorte en de beperkende maatregelen noodzakelijk zijn. En daar proberen we als medewerkers van de dienst Patiëntenbegeleiding een stuk uit handen te nemen van de zorg: met foto's, een laatste videochat, een afscheidmoment (behalve op Intensieve Zorg),..."

"Op de vraag hoe ze het volhouden, krijgen we vaak te horen dat de steun van collega's op de dienst of van andere diensten toch wel een heel grote opsteker zijn", weet Karen. "En ook de ondersteuning van het Corona Support Team, met onze individuele gesprekken, de Zorgtelefoon, de non-stop bereikbaarheid,... wordt wel gewaardeerd. Die verbindende factor met de collega's wordt ook genoemd als hulpmiddel om de crisis het hoofd te bieden."

Karen, die sinds 2006 in AZ Alma werkt en nu voor de heftigste periode uit haar carrière staat, beseft heel goed dat na de coronacrisis ook veel oplapwerk zal nodig zijn en dat het Corona Support Team wellicht een langere levensduur zal kennen dan het eigenlijke virus: "Nu leven veel medewerkers op adrenaline en op de gezamenlijke drive om dit virus aan te pakken. Eens die motivatie wegvalt, zal er veel boven water komen, vrezende we op onze dienst. Maar we zullen er in alle geval klaar voor zijn!" ♥



Breng- en afhaalmomenten was: een dagelijkse stoet

Door het bezoekverbod moest AZ Alma een kans uitwerken waardoor familie of mantelzorgers verse kledij voor de opgenomen patiënten mochten afgeven en vuile was weer konden meenemen. Die afhaal- en brengmomenten werden zes dagen op zeven ingevoerd en betekenden telkens een zwijgende stoet van mensen die eigenlijk veel liever naar hun geliefde maar zieke familielid waren gegaan en dat nu niet mochten.

Verschillende ziekenhuismedewerkers deden de verse was (en soms ook wel eens een pralientje of een andere opbeurende lekkernij) onmiddellijk naar de kamer en brachten de gedragen kledij weer mee. Om die stille passage een beetje op te vrolijken, kwamen regelmatig muzikanten een uurtje piano spelen in de inkomhal. **Geert Faes** bood zich hiervoor verschillende keren spontaan aan. Dat werd wel gesmaakt en bood wat soelaas. Een uur lang werd het Atrium gevuld met mooie muziek en dat zorgde na ieder nummer voor luid applaus bij de wachtenden of bij de medewerkers die toevallig passeerden. Geert nam alle voorzorgsmaatregelen: hij speelde met een mondmasker en met handschoenen maar raakte wel met zijn muziek vele harten! ♥



Geert Faes kwam een paar keer het afhaalmoment muzikaal opvrolijken.

Het gezicht van de zorg (12): de huisartsenwachtpostcoördinator

29 APRIL 2020

De aanpak van het nieuwe coronavirus en de opvang van de honderden patiënten met een (mogelijke) besmetting is de voorbije maanden op een heel vlotte manier verlopen. De dienst Spoedgevallen werd niet overspoeld, zoals aanvankelijk werd gevreesd, omdat er een buffer was opgebouwd met een prétriage en zorgmeldpunten, allen bemand door huisartsen en medewerkers van de Huisartsenwachtpost Meetjesland. Op een bepaald moment, één van de eerste weekends, waren zelfs veertig huisartsen per dag aan de slag. De coördinatie van de prétriage, de zorgmeldpunten en de telefooncentrale in de Huisartsenwachtpost Meetjesland was in handen van wachtpostcoördinator **Tommy Sierens**, voor wie het een heel drukke periode is geweest.

“Ik ben op 2 maart terug aan de slag gegaan na een weekje vakantie en ben sindsdien eigenlijk niet meer gestopt”, zegt Tommy. “Er zijn elke dag aanpassingen en wijzigingen door te voeren, er kwam ook steeds meer belasting op onze schouders. Gelukkig was er de vlekkeloze samenwerking met de dienst Spoedgevallen, waardoor we snel tot een uitgestippeld parcours kwamen dat de patiënten met (mogelijke) besmetting dienden te volgen. We hebben ze niet zomaar in het ziekenhuis gedropt. Onze huisartsen zorgden letterlijk aan de deur van AZ Alma voor een eerste triage. Daarbij hielden we ook rekening dat patiënten met andere zorgnoden gescheiden van de mogelijke coronapatiënten de dienst Spoedgevallen konden bereiken.”



#samentegencorona



SCAN ME
EN BEKIJK DIT
LEUKE FILMPJE
van het zorgmeldpunt



Ook het Rode Kruis stelde tenten voor de uitbouw van het zorgmeldpunt ter beschikking.

“Ik denk dat ik die vrijdag de dertiende (maart) niet gauw zal vergeten” benadrukt Tommy. “Het was de start van een hectisch weekend met meer dan 1.000 patiëntencontacten! Dat is meer dan het dubbele van normaal. Door dat weekend bleek dat we klaar waren om mogelijke andere golven op te vangen. Sindsdien werken we in Eeklo 24/7 en werden ook zorgmeldpunten in Ertvelde en Knesselare opgestart. De uitbouw daarvan stootte op geen tegenstand bij de huisartsen, die hun verantwoordelijkheid hebben genomen. Ook bij de opstart van de telefooncentrale liep het vlot, mede door de gewaardeerde inbreng van enkele gemeentebesturen die personeel ter beschikking stelden om de afspraken te maken. De medische vragen worden uiteraard beantwoord door een telefoonarts die steeds ter beschikking is. Sommige chauffeurs van onze rijdende huisartsen zijn eveneens gedetacheerde medewerkers uit de gemeentebesturen.”

“Ik kan dit volhouden omdat ik met een paar uurtjes slaap voldoende nachtrust heb”, lacht Tommy. “Maar ook de vlotte samenwerking met algemeen directeur **Rudy Maertens**, met spoedhoofdverpleegkundige **Lode D’Haenens** en met mijn eigen voorzitter dokter **Karel De Crem** maakt het voor mij wel doenbaar. Ik heb met die mensen een zeer korte lijn en in tijden van urgentie is dat heel nuttig om snel te kunnen schakelen. Het is een droom om met hen samen te werken. En een complimentje van de collega’s doet ook wonderen, natuurlijk.”



Tommy Sierens looft eveneens de ongelooflijke inzet van het onthaal- en administratief personeel van de wachtpost, een team dat 24/7 een ongelooflijke flexibiliteit aan de dag legde. Hij wijst ook op de goede medewerking van het Rode Kruis, dat zorgt voor het onthaal van de patiënten zowel in Eeklo, Knesselare als Ertvelde. Ook die steun is onontbeerlijk voor een vlotte opvang. “In crisissituaties is er geen tijd om te aarzelen, je moet onmiddellijk en snel beslissingen nemen. Als de patiënten massaal voor de deur staan, moet je niet wachten om knopen door te hakken. Ik krijg het vertrouwen om dat te doen, en ik besef dat ik daarbij misschien wel eens op wat zere tenen heb getrapt, maar dat zal wel overgaan, zeker? Er zijn nu ergere dingen...” ❤️

Het gezicht van de zorg (13): het Mobiele Équipe

5 MEI 2020

Extreme situaties als het nieuwe coronavirus vergen ook een uitzonderlijke inzet van het aantal personeelsleden op de afdelingen, voornamelijk die waar COVID-19-patiënten gehospitaliseerd zijn. Om die extra handen aan het bed te bekomen, kan men in AZ Alma rekenen op het mobiele équipe, onze vlinders die op afroep op bepaalde zorgeenheden kunnen ingezet worden. **Ann Van De Veire** en **Hannelore De Pau** zijn twee van die mobiele verpleegkundigen. Zij ruilden een paar jaar geleden hun oorspronkelijk job als vaste verpleegkundige op de Geriatrie (Ann) of op de consultatie NKO (Hannelore) in voor een plaatsje in het mobiele team.

Zij werden de voorbije weken ingezet op de COVID-19-afdelingen, zowel de gewone cohorte als de cohorte Geriatrie. "Ik geef toe, die eerste week was dat toch even wennen hoor", zegt Hannelore. "En eerlijk gezegd had ik ook wel wat schrik om besmet te geraken, ik dacht daarbij aan mijn gezin dat ik niet wou ziek maken. Maar uiteindelijk ga je er toch vol voor, en dat is sindsdien nog niet gestopt." Ook Ann herinnert zich de heftige start: "Dat ging behoorlijk hard, maar gelukkig is er een grote solidariteit onder de collega's. Je hebt echt veel aan elkaar, niemand klaagt of zaagt, iedereen geeft zich 100%." Hannelore: "We zitten er samen in, we moeten er samen door." "We kloppen nu echt wel heel veel uren, ook in de weekends", zegt Hannelore, "en dat is niet altijd eenvoudig in combinatie met een gezin. Ik heb thuis drie kinderen die nu ook voor school moeten opgevolgd

worden, je mag dat niet onderschatten." Ann, mama van twee, beaamt dit: "Ik heb schrik dat we na deze coronacrisis niet de tijd gaan hebben om te bekomen, maar dat men de normale ziekenhuiswerking zo snel mogelijk weer gaat opstarten. Nu gaan we op adrenaline en is er een grote steun voor elkaar, maar dit kan ook niet oneindig blijven duren."

Hannelore vindt het wel positief dat de zorgsector nu in de spotlights staat en dat de verpleegkundigen en artsen als helden worden bejubeld: "Maar eigenlijk is het altijd een zware job, alleen beseft men nu wel degelijk wat we allemaal betekenen. En dan denk ik ook aan onze collega's **Nadine Martens, Griet Van Hyfte, Sarah Verdegem, Katrien Van Laere** en **Kathleen Van den Bossche** die op Intensieve Zorg aan de slag zijn en godganse dagen in die warme beschermende kledij moeten rondlopen. Wij van het mobiele équipe zijn heel flexibel, onze hoofdverpleegkundige **Jeffrey De Laere** verwacht dat ook van ons!" (knipoog)

"Ik vind het jammer dat alle leuke dingen zijn weggevallen", besluit Ann. "We kunnen niet meer op restaurant gaan, we kunnen geen koffie meer gaan drinken, de communiefeestjes vallen weg, we kunnen wellicht zelfs niet op reis deze zomer, er is weinig om naar uit te kijken." Maar Hannelore ziet toch nog een lichtpuntje: "We zijn eigenlijk met weinig content, tegenwoordig. Ik ben al blij als ik eens mijn voeten onder tafel kan schuiven en mijn wederhelft naar Freds Café om ribbetjes gereden is..." ♥



Het gezicht van de zorg (14): het Team Ziekenhuishygiëne

7 MEI 2020

In tijden van besmettingsgevaar zijn in het ziekenhuis alle blikken gericht op het Team Ziekenhuishygiëne. Dat team bestaat normaal uit ziekenhuishygiënist **John Ryckaert** en klinisch bioloog dokter **Anne Piette**, maar voor de aanpak van het nieuwe coronavirus kwam ook dokter **Ada Mathys**, assistent chirurg, de ploeg versterken. Om het belang van het Team Ziekenhuishygiëne te onderstrepen werd dokter Piette volledig vrijgesteld door het labo om dit probleem het hoofd te bieden en kreeg John extra ondersteuning in zijn dagelijkse werking.

En dat is geen overbodige luxe gebleken, want de corona-pandemie was allesomvattend. "Eigenlijk waren we theoretisch al voorbereid op een pandemie", verrast het team. "Toen destijds Ebola, de Mexicaanse Griep of die andere SARS-besmetting de kop opstaken, hebben wij een pandemieplan opgesteld. We dachten toen bij onszelf: waar zijn we eigenlijk mee bezig, de kans dat we dit ooit nodig zullen hebben, is heel klein. En kijk: een paar jaar later zijn we blij dat we onze voorbereidingen van toen over de cohortering, het kernteam, het opschalen van de isolatie,... nu onmiddellijk konden gebruiken."

"Wij hebben één groot doel voor ogen: zo weinig mogelijk artsen, medewerkers en patiënten besmetten. Uit de testing die we reeds hebben gedaan in ons ziekenhuis is gebleken dat deze aanpak heeft gewerkt, want het percentage artsen en medewerkers dat

in aanraking is gekomen met het virus is heel laag. Natuurlijk is zo'n plotse pandemie, gekoppeld aan schaarse persoonlijke beschermingsmiddelen, geen evidente zaak. En dan is het: nood breekt wet. Dan moeten we kijken voor aanpassingen met de beschikbare middelen. De media maken het ons in dat geval ook niet gemakkelijk. De beelden tonen vaak overshooting (gebruik van teveel PBM in die situatie) van beschermingsmiddelen, soms ook undershooting (gebruik van te weinig of verkeerde PBM). Wij moesten telkens de juiste standaard vinden, zodat het veilig is voor iedereen maar ook geen verkwisting van schaarse middelen. En dan gaan we bijvoorbeeld de schorten opnieuw wassen in plaats van weg te gooien, of dragen we de mondmaskers een beetje langer dan normaal."

De drie van het Team Ziekenhuishygiëne beseffen de verantwoordelijkheid die in crisistijden zoals die van het nieuwe coronavirus op hun schouders rust. "Natuurlijk baseren wij ons in de eerste plaats op de richtlijnen die de overheid uitwerkt. Tegelijk is het bestrijden van het virus niet alleen onze verantwoordelijkheid: wij zeggen wat het beste is voor onze artsen, medewerkers en patiënten, maar zij moeten wel die richtlijnen volgen. Anders werkt het niet. In AZ Alma hebben we met zijn allen hiervoor gevochten, dit was het resultaat van teamwork. En gelukkig maar, want wij vermoeden dat COVID-19 nog een tijdje ons leven zal meebepalen!" ♥



Het gezicht van de zorg (15): de intensivist

19 MEI 2020

Het is raar hoe crisistijden ook invloed hebben op ons taalgebruik. Woorden en begrippen als 'intensieve zorg', 'extuberen', 'intuberen', 'optiflow'... behoren stilaan tot wat we elke dag te lezen en te horen krijgen. Voor arts-diensthoofd Intensieve Zorg dokter **Stephanie Van Peteghem** en haar collega's intensivisten dokter **Mies Crivits**, dokter **Philippe Lampaert**, dokter **Jan Quisquater** en dokter **Sylvie Van Peteghem** is dat vanzelfsprekend al vele jaren dagelijkse kost. In deze coronacrisis stond haar afdeling maandenlang in het oog van de storm, want dagelijks werd meermaals gekeken hoeveel vrije posities voor coronapatiënten er nog op Intensieve Zorg beschikbaar waren, niet alleen in AZ Alma, maar in het ganse land. Tijdens de coronacrisis schaalde AZ Alma de afdeling Intensieve Zorg op, door op de préanaromiseruimte aan het Operatiekwartier een bijkomende COVID-IZ te creëren.

"De afdeling die ik zo goed kende, was plots een andere wereld geworden", zegt dokter Van Peteghem. "Ik herinner me nog goed de eerste dag dat ik, zoals een pinguïn, in zo'n pak moest rondlopen. Je zweet daar heel erg in, je bril dampet aan, je mag niet aan je masker prutsen wegens het besmettingsgevaar, het is stresserend,... maar het went ook snel, je kweekt nieuwe automatismen... Die routine komt er ook door het feit dat je nu allemaal patiënten met dezelfde ziekte te zien krijgt, anders vind je op Intensieve Zorg zoveel uiteenlopende aandoeningen. Nu was er maar één: COVID-19!"

"Mijn respect gaat dan ook uit naar onze verpleegkundigen die godganse dagen in zo'n pak moesten werken, die amper dronken of aten om plaspauses te vermijden waarbij je je moet omkleden



#samentegencorona



Het waren zware tijden, zeker op Intensieve Zorg.

(om zo pakken te sparen en het besmettingsrisico te verkleinen). Een dikke chapeau daarvoor. Ook voor de verpleegkundigen van het OK, die op de extra opgerichte COVID-IZ-eenheid werden ingezet, weliswaar met ondersteuning, maar toch, ze hebben het fantastisch gedaan. Ik wil ook een grote dankuwel richten aan **Danny De Jaeger** en zijn team van Magazijn & Distributie die grote inspanningen leverden om tijdig aan onze beschermingsmiddelen te geraken. Daardoor heb ik me nooit onveilig gevoeld. Je moet natuurlijk wel de regels volgen.”

Op de COVID-19-IZ kwamen de patiënten die op de COVID-19-cohortaafdeling onvoldoende konden geholpen worden met een zuurstofmasker en die meer specifieke zorg nodig hadden. Dat gebeurde in eerste instantie via optiflow-beademing (bevochtigde lucht aan hoge flow via de neus) of, indien dit niet volstond, door intubatie met een buisje in de luchtpijp, waardoor een machine de last van het ademen een tijd kan overnemen. “In het begin van de coronacrisis probeerden we eerst met optiflow, omdat dit bij ‘gewone’ pneumoniepatiënten soms voldoende is. We moesten de ziekte ook leren kennen, maar al snel bleek dat dit niet volstond. Ook al omdat de patiënt, wanneer die bij ons aankwam, vaak heel ziek of verzwakt was. Door intubatie nemen we de last van het ademen weg, waardoor de patiënt de kans krijgt om te recupereren en beter te worden. De beademde patiënt wordt in slaap gebracht en gehouden, soms twee, drie tot vier weken. Kort vooraleer we de patiënt extubereren (het buisje uit de luchtpijp

verwijderen), laten we hem wakker worden zodat we kunnen evalueren of de patiënt zelf voldoende kan ademen, hoesten, slikken en zo veilig kan geëxtubeerd worden.”

Op de vraag of ze de voorbije maanden schrik heeft gehad, antwoordt dokter Stephanie Van Peteghem geruststellend: “Nee, ik had geen schrik, omdat ik over het nodige beschermingsmateriaal kon beschikken. Maar ik heb wel een flashback gehad, naar twintig jaar geleden, toen ik voor Artsen Zonder Grenzen aan de slag was in Armenië, Kosovo en Bosnië... Nooit gedacht dat ik zulke toestanden in mijn eigen land ging meemaken. Maar toch was het anders, want nu hebben we te maken met een wereldwijd probleem en stelt iedereen dezelfde vragen. Die pandemie heeft ook iets positiefs teweeg gebracht: ik heb in die heel intense periode bij mijn medewerkers en collega’s een nog groter verantwoordelijkheidsgevoel, een grotere samenhang ook gevoeld en dat was belangrijk. We hadden een gemeenschappelijk doel voor ogen. Ik hoop dat we dit gevoel, die drive in het volledige ziekenhuis kunnen vasthouden.” ❤

Het gezicht van de zorg (16): het team Medische Beeldvorming

25 MEI 2020

Tijdens de coronacrisis was snel duidelijk dat een scan of een RX-foto van de longen vaak een bevestiging kon zijn van een vermoeden tot besmetting. Het waren dan ook drukke tijden op de dienst Medische Beeldvorming van medisch diensthoofd dokter **Marc Vanfleteren** en hoofdverpleegkundige **Ronnie Segers**.

"Ik werk al 29 jaar in AZ Alma, maar zoiets heb ik nog nooit meegemaakt", zegt Ronnie Segers. "Het kwam er bij ons op aan om ons heel snel aan te passen aan de nieuwe situatie. Zo hebben we al van bij het begin van de crisis een RX-zaal gereserveerd voor patiënten met een (vermoeden van) besmetting. Daar gingen aparte medewerkers en artsen aan de slag, in de nodige beschermende kledij. Toen meer vraag kwam naar een CT-longbeeld om het resultaat van de testen te bevestigen, hebben we ook hier een mouw aan gepast. We hebben maar één CT-scan, en het was onmogelijk om besmette en niet-besmette patiënten door elkaar te onderzoeken. Daarom werkten we met een COVID-19-slot, een anderhalf uur in de voor- en namiddag, in nauw overleg met de collega's van Spoedgevallen en met de collega's van de Schoonmaak."

"Nadien kwam de vraag om (vermoedelijk) besmette patiënten zo weinig mogelijk te verplaatsen in het ziekenhuis om verspreiding van het virus te beperken", vertelt Ronnie. "Daarom schakelden we onze mobiel RX-toestel in waarmee we, opnieuw goed ingepakt en voorzien van alle vereiste beschermingsmaterialen, een longfoto aan bed konden maken. Dat gebeurde op Intensieve Zorg, op de tweede IZ op préanarcose en op de drie cohortafdelingen." "Niemand in mijn team had schrik, op geen enkel ogenblik. Ze zijn er allemaal voor gegaan", zegt Ronnie trots. "Nochtans was het moeilijk werken op de COVID-19-afdelingen, want onder

de gewone beschermingskledij dragen onze mensen ook nog eens een loodschoort van een paar kilo tegen het stralingsgevaar. Als je daar een uur in rondloopt, mogen ze je uitstropen. Maar iedereen stond in de vuurlinie, want de shifts op de COVID-19 afdelingen waren verbonden aan de shifts die normaal lopen. Ik heb die niet gewijzigd, daar kwam ook geen weerstand tegen. Iedereen nam zijn verantwoordelijkheid. We zijn wel snel gestart met twee vroegdiensten. Ook de avonddienst en nachtdienst werden verdubbeld, zodat niemand er alleen voor stond."

Ronnie Segers is aangenaam verrast van de veerkracht van zijn team en bij uitbreiding van al zijn collega's in het ziekenhuis: "We waren allemaal moe na de maandenlange inspanningen voor de NIAZ-accreditatie. En dat werk, die afspraken, procedures, rapporten, het op elkaar ingespeeld zijn op ieder échelon, dat heeft ervoor gezorgd dat AZ Alma trots mag zijn op de manier waarop we het virus hebben aangepakt. Vergeet niet, op een moment dat we dachten van even op adem te kunnen komen, viel het nieuwe coronavirus op ons dak. Waar iedereen die energie gehaald heeft om terug te schakelen, ik weet het niet. De groepsgeest, het teamwork en de goede sfeer, met af en toe een vleugje humor, heeft wonderen gedaan!" ♥



Het gezicht van de zorg (17): de teams CAL en IPT

4 JUNI 2020

Om een pandemie als die van het nieuwe coronavirus aan te pakken, heb je niet alleen goede, gemotiveerde en hardwerkende artsen en verpleegkundigen nodig. Ook de achterliggende zorgondersteunende diensten zijn vaak even cruciaal. Eerder al wezen we op de inbreng van de Schoonmaak en Magazijn & Distributie, dit keer luisteren we naar **Nancy De Boevere**, medewerkster Centrale Afdelingslogistiek, en **Eveline De Decker**, medewerkster Intern Patiëntentransport. Beide dames waren, net als veel van hun collega's, aan de slag op de COVID-19-afdelingen.

De voornaamste taken van Nancy zijn de maaltijdbedelingen driemaal daags, het koffiemoment voor de patiënten, de watervoorziening op de kamers en de ondersteuning op de afdelingen bij de linnenkarren en verzorgingskarren. "Ik was niet bang om op de COVID-19-afdelingen te werken", zegt Nancy, "Wanneer je in een ziekenhuis werkt, hoort dat erbij, daar moet je mee kunnen omgaan. Schrik van besmetting had ik niet, we waren megagood beschermd. Maar door die maskers was communicatie wel lastig, de patiënt zag ook geen mimiek. Toch probeerde ik een praatje te slaan waar het kon, want dat hadden de patiënten, na al die weken zonder bezoek, wel nodig. Je probeert ze wat op te peppen, en soms is een kleinigheid voldoende. Wanneer bij een pakket verse was, dat door de familie is geleverd, een stukje chocolade zit, zorgt dat soms voor traantjes. Wel, dan huil ik even mee met die patiënt."

Het werk van Eveline zit in het vervoer van de patiënten. Dat gaat het hele ziekenhuis door, dus ook op de COVID-19-cohortes, op de dienst Spoedgevallen, op het Operatiekwartier, bij Medische Beeldvorming, op de consultaties... "Ik had in het begin wel wat schrik van het onbekende", geeft Eveline toe. "Maar al snel zette ik dat van me af, want die patiënten moesten geholpen worden, net als andere patiënten in het ziekenhuis. Dan zorg je dat je er bent maar ook voor de collega's. Onze teamleiding had ons wel vooraf goed ingelicht en we kregen ook voldoende beschermingsmiddelen om ons werk op een veilige manier te kunnen doen. Weet je, eigenlijk heb ik veel meer schrik om in een winkel besmet te raken, dan hier in het ziekenhuis. Wij zitten er middenin en zijn heel voorzichtig, maar in de winkel zie je vaak andere taferelen..."

Het nieuwe coronavirus zal toch ons leven veranderen, denken Nancy en Eveline. "Het is plots geen ver-van-mijn-bedshow meer", zegt Nancy. "Het is ineens zo dichtbij, iedereen heeft ermee te maken, dat had ik nooit verwacht. Maar er was een collegiale samenwerking en zorg met een hart, want daarvoor doen we onze job met veel plezier." Ook Eveline ziet veranderingen: "Het rapraprap is eruit bij veel mensen, vind ik. We gaan plots meer genieten van gewone, kleine dingen. En als er nog iets positief is aan dit virus, dan is het toch wel dat we als team sterker geworden zijn. We hebben mekaar ondersteund op de moeilijke momenten, we hebben bij elkaar eens ons hart kunnen luchten. Dat is heel belangrijk." ❤️



Het gezicht van de zorg (18): het team Pediatrie

16 JUNI 2020

Tijdens de coronacrisis werd met argusogen gekeken naar de wisselende bezetting van de COVID-19-afdelingen, namelijk de cohortes en Intensieve Zorg. Maar ook op de afdeling Pediatrie was er een COVID-19-cohortering met zes kamers. En jawel, ook daar zijn vele tientallen patiëntjes met vermoeden van besmetting door het nieuwe coronavirus gepasseerd. Uiteindelijk bleken er maar een paar effectief ook positief. Toch was het een hele aanpassing en reorganisatie voor hoofdverpleegkundige **Petra Criel** en haar team.

“Dat eerste weekend van de lockdown was al meteen schrikken”, herinnert Petra zich nog. “We hadden meteen vijf of zes verdachte patiëntjes, waardoor we heel snel moesten schakelen. In overleg met arts-diensthoofd dokter **Katrien Vanneste** creëerden we in de ene gang een COVID-19-zone.

De andere gang bleef de ‘gewone’ werking behouden. Op dat moment vreesden we een ware invasie. We hadden toen nog geen goed beeld van de ziekte en wisten nog niet dat kinderen eigenlijk minder besmet geraakten.”

“De cohorte op onze afdeling zorgde ook organisatorisch voor een hele omschakeling: het personeel werd duidelijk afgescheiden. ‘s Nachts was er een dubbele bestaffing”, vertelt Petra. “Maar toen gebeurde iets wat we niet verwacht hadden: alles viel stil. Er waren geen consultaties, geen dagopnames, ons anders zo levendige afdeling met rondlopende kinderen, een amusante speelzaal, een leuk sfeertje, was zo stil geworden. Er kwam nauwelijks bezoek, er liepen geen kinderen in de gang, er waren verpleegkundigen ingepakt met maskers en schorten,... het was allemaal een beetje beangstigend. Toch hebben we



#samentegencorona

geprobeerd zo kindvriendelijk mogelijk te blijven werken. We hebben allemaal ons uiterste best gedaan om onze kleine patiëntjes en hun ouders een zo aangenaam mogelijk verblijf te bezorgen. En opnieuw toonden mijn medewerkers hoe flexibel ze wel zijn: ik kon soepel met hun uurroosters schuiven en als er al eens iemand moest thuisblijven, dan waren ze teleurgesteld. Iedereen wilde komen werken en zijn verantwoordelijkheid nemen. Zo komt het dat mijn medewerkers en ikzelf ook elders op andere afdelingen ons steentje hebben bijgedragen."

"Zo'n cohortering was nieuw voor ons, we hebben zelf onze procedures uitgewerkt en bijgestuurd, in samenwerking met het Team Ziekenhuishygiëne", onderstreept Petra. "Maar op het moment zelf, dat eerste weekend, was het toch even slikken hoor! Ik vond het wel leuk dat er op dat moment een managementstudee aanwezig was die ons die dag volgde

en die achteraf neerschreef hoe ze het had ervaren. Uit haar verslag bleek dat we ondanks de nieuwe en onbekende situatie en de enorme druk, toch koelbloedig en heel snel de juiste beslissingen hebben genomen. En dat we toch lief en vriendelijk waren gebleven... (lacht) Maar eigenlijk zijn we hier toch al wat gewend in AZ Alma hé? Ik vind het frappant hoe snel we hier schakelen, na de verhuis, na het NIAZ-traject en nu met corona: onze neuzen stonden wel heel snel in dezelfde richting..." ♥



Cruciale opdracht voor onze vrijwilligers

Sinds de versoepeling van de bezoeksregeling en de geleidelijke herstart van de consultaties spelen onze vrijwilligers een cruciale rol. Tot dusver waren ze uit het ziekenhuis verdwenen, maar nu kregen ze de niet te onderschatten opdracht om patiënten die op consultatie kwamen, hun begeleiders en het bezoek aan de patiënten op de correcte afspraken te wijzen: handen ontsmetten, mondkapje dragen, volgens afspraak komen,... Dat is geen evidente noch dankbare opdracht, maar onze vrijwilligers toonden dat ze het hart op de juiste plaats hebben en kortdaar kunnen ingrijpen indien nodig. Bedankt daarvoor! ♥



Het gezicht van de zorg (19): COVID-19-patiënt Patrick Wallaert

2 JULI 2020

Voor de **negentiende** aflevering van onze reeks 'Het gezicht van de zorg' kozen we voor een COVID-19-patiënt. En wat voor één: miljoenen kijkers en vele duizenden sociale media-volgers zagen op zondag **19** april het vertrek van brandweerverste **Patrick Wallaert** uit AZ Alma. Hij werd, in zijn rolstoel en geduwd door zijn echtgenote Marie-Claire, uitgeleide gedaan door zijn manschappen van de brandweerpost Eeklo. Het filmpje van dit emotionele moment werd massaal bekeken en gedeeld. Velen pinkten er een traantje bij weg.

"Ik wist hier niet van", vertelt Patrick achteraf. "Marie-Claire had alles geregeld met mijn manschappen. Ik zat in mijn zetel op mijn kamer te wachten tot ze me zou komen halen om naar huis te gaan. Ineens zag ik een brandweervan op het ziekenhuisdomein oprijden, en dan nog één, en dan nog één... 'Die komen hier niet om te blussen', besefte ik. En toen wist ik hoe laat het was! Die tocht door de Aorta, de glazen gang van AZ Alma, tussen mijn applaudiserende manschappen, dat vergeet ik nooit van mijn leven meer. Dat was zo emotioneel, maar ook zo hartverwarmend. Weet je dat men vanuit de brandweerpost elke dag contact heeft gehouden met Marie-Claire en mijn ouders? De brandweer, dat is één grote familie!"

"Ik liep moe, had voortdurend gewrichtspijn, koorts ook, kortom gewoon geen fut meer", omschrijft Patrick Wallaert de eerste symptomen van zijn ziekte. "Op aandringen van mijn echtgenote ging ik naar de triagepost (in onze brandweertenten!) en de dienst Spoedgevallen, waar ze me op zondag 22 maart meteen gehouden hebben. Ik ben daar gaan liggen en ik weet nog dat ik tegen een verpleegkundige gevraagd heb om aan mijn collega in de kazerne te zeggen dat ik er 's anderendaags niet zou zijn. En van dan af ben ik alles kwijt. Ik weet niets meer tot ik ruim twee weken later, op 5 april werd wakker gemaakt op Intensieve Zorg. Ik ben 14 dagen kwijt, en dat is misschien maar best ook, want

ik hoefde me dan geen zorgen te maken over wat er met mij aan de hand was."

"Bij het wakker worden, was er echt wel paniek", geeft Patrick toe. "Je weet plots niet wat er gebeurt, waar je bent,... Ik had in de periode van mijn coma ook heel rare dromen gehad, ik zag mensen aan mijn bed die er onmogelijk konden zijn, kortom, het was verwarrend. Na mijn ontwaken werd ik overgebracht naar de cohorte-afdeling, waar ik dus tot zondag 19 april ben verzorgd. Ik vind het wel spijtig dat ik al die dokters en verpleegkundigen van Intensieve Zorg, die eigenlijk mijn leven hebben gered, niet kan bedanken als ik ze op straat tegenkom, want ik ken ze niet. Ze waren allemaal ingepakt, enkel de hoofdverpleegkundige **Tom Spanhove** ken ik, hij zit in dezelfde tafeltennisclub als ik destijds. En in naam van Marie-Claire moet ik zeker **Griet Van Zele** bedanken. Zij heeft haar heel goed begeleid toen ik in coma lag." Om Patrick een beetje te helpen, zijn we na het interview even teruggekeerd naar de inmiddels coronavrije Intensieve Zorg waar hij hartelijk onthaald werd en met de verpleging op de foto ging (zie hiernaast).

"Ook op de cohorte-afdeling was ik in heel goede handen", besefte Patrick Wallaert. "Ik mocht geen bezoek krijgen, maar Facetime loste veel op. Een eerlijk gezegd: ik had geen nood aan bezoek, ook niet aan televisie. Ik kon me gewoon niet concentreren in het begin. Dat kwam door die lange verdoving op Intensieve Zorg. Maar ik werd voortdurend op de hoogte gehouden vanop het thuisfront. Mijn thuiskomst, na het emotionele vertrek uit AZ Alma, was ook speciaal. Ik heb Marie-Claire een kleine knuffel gegeven en ben onmiddellijk in quarantaine gegaan, in een aparte slaapkamer voor één week, zoals de instructies het voorschreven. Daar had ik de handen vol met het lezen en beantwoorden van berichtjes die binnenkwamen nadat jullie filmpje in alle journaals was

#samentegencorona

geweest! Heel Vlaanderen wist dat ik terug thuis was en ik heb echt tientallen kaartjes ontvangen van brandweerlui maar ook van andere sympathiserende mensen van overal. Dat heeft me echt veel deugd gedaan, ik wil die mensen zeker bedanken.”

“Toen ik uit mijn quarantaine kwam, zag ik dat Marie-Claire op de kast een paar foto’s van mij uit het ziekenhuis had geplaatst, met een kaarsje erbij. Ik heb dat laten weghalen, ik wilde er niet meer aan herinnerd worden. Ik denk er weinig over na, want ik wil nu vooruit kijken, niet achteruit. Ik ben gelukkig dat ik naar mijn vrouw geluisterd heb, toen ze mij aanspoorde om naar de Spoedgevallen te gaan. Ik heb na een tijdje ook geen kranten meer gelezen of niet meer naar het nieuws gekeken, ik wilde de berichten over COVID-19 niet meer horen. Op den duur begon ik weer van alles te voelen en begon ik me in te beelden dat ik het weer te pakken had. Dus: stoppen met daarover te lezen en me ongerust te maken! Ik heb me wel een puzzel gekocht, waarmee

ik in het begin een half uurtje per dag geconcentreerd bezig kon zijn, nu is dat al twee uur.”

Patrick Wallaert is intussen volop aan het revalideren en dat gaat verbazend goed, zegt hij. Hij gaat veel wandelen en fietsen, en hij voelt zich prima. “Ik ben 17 kilo kwijtgespeeld tijdens die maand in het ziekenhuis”, zegt Patrick, “en ik moet geen moeite doen om mijn huidige gewicht te behouden. Ik heb nog geen alcohol gedronken en ik let op mijn eten, dat stuk ‘van de goesting’ laat ik nu liggen. (lacht) Dat stemt me gelukkig. Ik had me voorgenomen om naar mijn eerste controle bij dokter **Katrijn Van Assche** met de fiets te gaan, maar ik ben al veel vroeger beginnen fietsen. Ik heb dus voorsprong genomen. Alleen mijn stem moet nog herstellen, dat komt door de intubatie waarbij mijn stembanden geraakt zijn. Maar dat komt goed, een beetje geduld.”

“AZ Alma was geen onbekende voor mij, toen het ziekenhuis in opbouw was heb ik het dossier van de brandveiligheid mee



#samentegencorona



uitgewerkt en verdedigd bij minister Turtelboom. Daarbij zat ondermeer de evacuatie van Intensieve Zorg, een afdeling waar ik nu op terecht gekomen ben. Ik heb het ziekenhuis nu van een andere kant gezien, maar het is me zeker bevallen. Ik vind het fascinerend wat men allemaal kan, in een hectische setting als Intensieve Zorg. Maar wat een team, wat een samenwerking! Mijn toestand omschreven ze bij Marie-Claire als "niet-kritisch maar heel ernstig", ik denk gewoon dat ik een speciale engelsbewaarder heb. Of COVID-19 me veranderd heeft? Ik denk het wel, ik heb leren loslaten. Vroeger, toen we op reis waren, keek ik toch alle dagen eens naar de mails van het werk, nu ga ik dat veel minder doen. Het heeft de voorbije weken ook zonder mij gegaan in de brandweerpost Eeklo, dus het zal in de toekomst ook wel lukken als ik eens een paar weken weg ben. Als ze me nodig hebben, zullen ze wel bellen!" ❤️



SCAN ME
EN BEKIJK DIT
LEUKE FILMPJE
van Patrick Wallaert

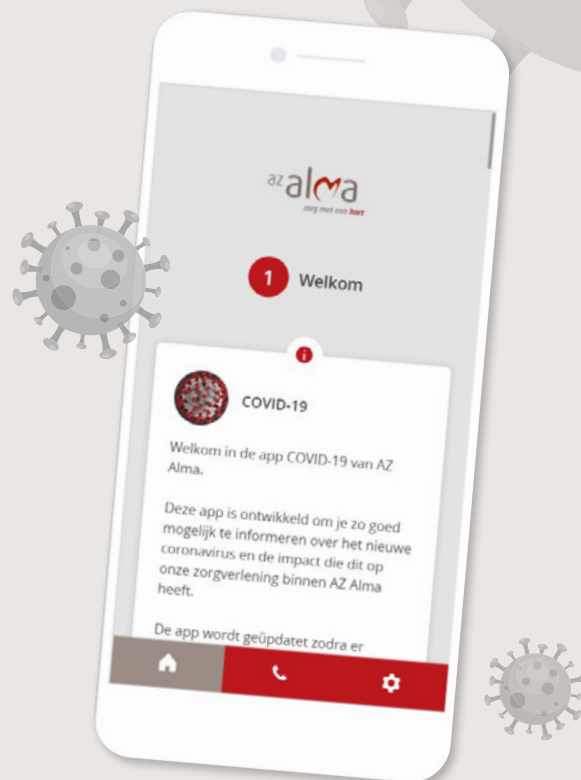
Communicatie in tijden van corona

Wanneer een pandemie als de coronacrisis opduikt, is een snelle, correcte en heldere communicatie erg belangrijk. Dat heeft AZ Alma goed begrepen, want ook de dienst PR & Communicatie (**Marc Van Hulle** en **Pam Vereecke**) maakte deel uit van het Kernteam COVID-19 dat dagelijks samen kwam.

In crisiscommunicatie is het belangrijk om de 'lead' te houden, om ervoor te zorgen dat het belangrijke nieuws eerst en correct door de eigen kanalen wordt verspreid. Daarom werden de eerste anderhalve maand van de coronacrisis dagelijks een of meerdere nieuwsberichten gepubliceerd op onze speciale coronapagina op de website, en van daaruit op onze sociale mediakanalen als Facebook en LinkedIn. Ook op de kanalen van de Huisartsenwachtpost Meetjesland werden onze berichten gedeeld. Bovendien werd het nieuws eerst intern verspreid via mailberichten vanuit PR & Communicatie of vanwege de medisch directeur.

Op die manier had men in crisismomenten een zekerheid dat de juiste, meest actuele informatie over de aanpak van en de stand van zaken over het nieuwe coronavirus steeds bij ons te vinden was. Zo kort op de bal spelen en voortdurend een vinger aan de pols houden, was noodzakelijk want de omstandigheden en richtlijnen wijzigden om de haverklap.

Die aangehouden communicatie werd ook door de (nationale en regionale) media opgepikt: de eerste weken waren er bijna dagelijks vragen naar informatie, interviews en reportages. We haalden een paar keer het nationale televisienieuws, onder meer met het filmpje over het vertrek van brandweeroverste Patrick Wallaert uit AZ Alma (zie foto hiernaast). Dit zorgde ook op onze en andere Facebookpagina's voor duizenden vind-ik-leuks en reacties: in barre coronatijden snakten de mensen ook naar wat goed nieuws!



AZ Alma startte ook met een **speciale corona-app**, een digitaal coronazorgpad, waar patiënten met (een vermoeden van) besmetting alle richtlijnen en informatie kunnen terug vinden. De gratis mobiele applicatie biedt toegang tot zowel landelijke als lokale informatie, heeft een coronasneltest en een handig dagboek om symptomen een week lang te monitoren.

“Wat ons als ziekenhuis aansprak, was de mogelijkheid om enerzijds betrouwbare, nationale informatie van de federale overheidsdienst te kunnen aanbieden en anderzijds gebruikers van de app te kunnen informeren over hoe AZ Alma omgaat met deze bijzondere situatie. Denken we bijvoorbeeld aan verduidelijking geven over afspraken of operaties die gepland stonden of de regeling omtrent het bezoeken of begeleiden van familieleden of kennissen die op consultatie komen”, aldus Annabell Verhaegen, verpleegkundig en paramedisch directeur. “We hopen dat de app de mensen ondersteunt in onzekere coronatijden. Dan is betrouwbare informatie nodig, en die vindt men bij AZ Alma, zowel op de klassieke kanalen als op de corona-app.”

En omdat het nog niet voorbij is: download de 'AZ Alma app' (wit icoontje, rode 'M') in de App Store of Google Play Store. Je ziet de optie 'COVID-19' meteen verschijnen. ❤️

#samentegencorona



Zoveel hartverwarmende momenten en gebaren

De artsen en medewerkers van AZ Alma kenden een zware periode tijdens de coronacrisis. Maar op elk moment voelden ze dat ze er niet alleen voor stonden. Het Meetjesland hing vol witte lakens, dagelijks was er applaus op straat (al dan niet aangemoedigd door onze collega Sadia Matthys die onvermoeid elke avond met micro in de wijk rond het ziekenhuis rondtrok om de mensen aan hun voordeur te krijgen). Bij Magazijn & Distributie werden ze overstelpt met gulle en vooral lekkere extraatjes, er was een pot azalea's voor elke arts en medewerker, de Victors kwamen in de lucht een groet brengen en Levensloop vormde een kaarsenhart. Op sociale media regende het getuigenissen van grote dankbaarheid en respect, de pers zette ruim onze werking in een positief daglicht als een COVID-19-patiënt na maanden het ziekenhuis mocht verlaten. Tal van muziekovertreders zorgden voor momenten van verpozing en ontroering, vele tientallen kinderen uit het Meetjesland stuurden ons hun mooiste tekeningen en knutselwerkjes, die op hun beurt een weg vonden naar onze patiënten en ook daar weer voor een glimlach zorgden... En als klap op de vuurpijl toonden ook de grootste Meetjeslandse bedrijven hun dankbaarheid voor onze artsen en personeel door de kas van het Steunfonds te stijven.

De hashtag #samentegencorona, die de titel van dit coronaboek is, is dan ook terecht: we hebben dit met zijn allen gedaan en we zijn klaar om opnieuw de handen aan de ploeg te slaan. Maar eerst genieten we nog even na bij deze hartverwarmende beelden... ❤️

Azalea's voor iedereen, met dank aan de voorzitter raad van bestuur.



Kindertekeningen en spandoeken: ze staken een hart onder de riem.





Jong en oud waren blij met de opbeurende tekeningen.

“ Bedankt voor jullie zorgen, zowel van jou en Karen voor de opvang van ons als familie, alsook de zorgen van het verplegend personeel, de artsen en de logistieke diensten. Papa was/is zeer tevreden en voelde zich heel veilig bij jullie. Dus: een dikke dank je wel! ”

“ Vooreerst zijn mijn gedachten zo vaak bij de vele mensen die daar in staan voor de opvang van de zieken. Zeg aan al je collega's dat ze er meer dan nodig zijn en dat ik hen van hieruit alvast bedank en met heel veel respect naar hen kijk. ”

RITA VANDEGENACHTE: “ Met grote dank ♥ familie Vandegenachte ... woorden te kort om jullie allen te danken. ”

De kaarsenkring van Levensloop.



#samentegencorona

Luc Blancke werd opgewacht door familie, vrienden, doedelzakspelers en medewerkers van AZ Alma bij zijn vertrek.



SCAN ME
EN BEKIJK DIT
LEUKE FILMPJE
van Luc Blancke

“ Ik ben gewoon verrast door de behulpzaamheid van de zorgmensen hier. De overgave waarmee ze hun werk doen: dat is méér dan een roeping! Dat is gewoonweg om stil van te worden.... Vol overgave: ik kan het niet anders zeggen. Ze twijfelen er niet bij, ze doen het gewoon! En eigenlijk bij iedereen: iederéén is hier supervriendelijk. Dat helpt zéker bij herstel. Die sfeer die ze kunnen opwekken. Echt chapeau! Het is veel meer dan uw job doen. Als er nog een mogelijkheid is om iets naar de goeie kant te kantelen: dat helpt... Ook die moderne kliniek hier met ruimte: je kan dat mooi vinden of niet. Alle beetjes helpen. Het zorgt ervoor dat, als je je niet goed voelt, je je desondanks 10% beter voelt. Dank jullie allemaal! ”



#samentegencorona



HUG BLAND: “ Eeuwig fier en dankbaar op de verplegers(-sters) zorgverleners/artsen/onderhoudsploeg en al de anderen die ik vergeet te vermelden. Jullie verdienen een dikke vette medaille en een dikke vette premie! <3 “

ANN BORGONJON: “ Hartverwarmend nieuws! Spoedig en geheel herstel aan Luc en diepe buiging voor ieder die zo hard zijn best deed gedurende die lange weken van strijden tegen dat virus. “

LIESJE BLANCKE: Heel erg bedankt om zo goed te zorgen voor mijn nonkel! Jullie steun en zorg betekenden heel veel voor zijn naaste familie. Jullie zijn een topziekenhuis met toppersoneel! “

NATHALIE DE CLERCQ: “ GROTE DANK aan het ganze team IZ van AZ Alma -- jullie sterke inzet heeft wonderen verricht bij mijn buurvrouw -- samen sterk tegen COVID -- ik draag jullie allemaal een warm hart toe -- ♥ “

CECILE LOOTENS: “ Alle respect voor de mensen achter de schermen! “

NANCY BRAET: “ Voor jullie ook heel veel respect!!!! Is heel wat om dragen in deze moeilijke tijden, zowel voor patiënt en familie alsook voor jullie. Oprechte dank, ook voor team van artsen en verpleging die er dichtbij staan!!!! Dikke pluim!!!! “

NATASJA VAN ZELE: “ Heel veel respect!!!! Echte helden! “

RIK DE COSTER: “ Ook al is er geen corona, dan geven zijn ook het beste van zichzelf, het waren al helden. “

NADINE DE KEYSER: “ Mooie paasdagen voor het ganze team en familie, eventjes anders dit jaar, weet dat jullie kunnen rekenen op het respect van iedereen. “

Sadia Matthijs trok elke avond tegen 20 uur in haar buurt rond om de mensen te laten applaudisseren voor de zorg.



#samentegencorona

Ondernemend Eeklo kwam zes vrijdagen langs met 200 maaltijden



Coronakilo's door zoveel lekkers

Naast 'uitgroei' en 'huidhonger' is het woord 'coronakilo' ook ingeburgerd tijdens de coronacrisis. Geen wonder, met al die lekkernijen die week na week werden aangevoerd: De uitschieter was Sten Van der Blij (La Maryse) en ondernemend Eeklo die zes weken na mekaar 200 maaltijden leverden.

Maar even welkom waren de pizza's, ontbijtkoeken, cuberdons, paaseitjes, energierepen, pastagerechten, chocolade, pralines, koekjespakketten, asperges, energiedrankjes, fruitmanden en Griekse schotels.

Bedankt allemaal voor deze ongevraagde opstekers! ❤️



CEO Rudy Maertens mocht 300 kg cuberdons van Geldhof in ontvangst nemen

Lotus Bakeries zorgde voor een koekenpakket voor iedereen



#samentegencorona



Rombouts Koffie leverde honderden kilo's paaseitjes



Midas uit Maldegem bracht 75 ovenverse pizza's



Myconos uit Sleidinge was goed voor 300 Griekse ovenschotels



OKAY Waarschoot bracht een pak paaschocolade



Pizzahut Maldegem leverde als eerste een stapel pizza's



Bakker Bert uit Balgerhoeke verraste met gebak en koeken



't Schrijverke uit Adegem verwendte met taart en koeken



Lekkere asperges van Spitsbroek uit Eede

#samentegencorona



The Starlings traden een ganse dag op in AZ Alma.



Muziek bracht soelaas in moeilijke periode

Tijdens de coronacrisis kwamen heel wat muzikanten langs om patiënten, bezoekers, artsen en medewerkers een hart onder de riem te steken. Absolute uitschieters waren The Starlings, die tijdens de Week van de Almatiër een ganse dag doorheen het ziekenhuis rondtrokken en er op elke dienst of afdeling een liedje brachten. Tom en Kato rondden de drukke maar dankbare dag af met een mini-concertje in het Atrium, bijgewoond door honderden medewerkers.

Nog in de Week van de Almatiër mochten we Matisse Foré, halve finalist van The Voice Kids en zoon van dokter Fleur De Metsenaere, verwelkomen voor een stevig optreden. Hij werd muzikaal begeleid door onze huisartiest Geert Faes, die zelf als eerste spontaan had aangeboden om eens enkele uurtjes te komen spelen op onze vleugel in het Atrium. Tijdens één van die optredens had hij ook zangeres en violiste Petra Van Belleghem mee.



#samentegencorona



Ann Borgonjon en Mätÿs Blanckaert



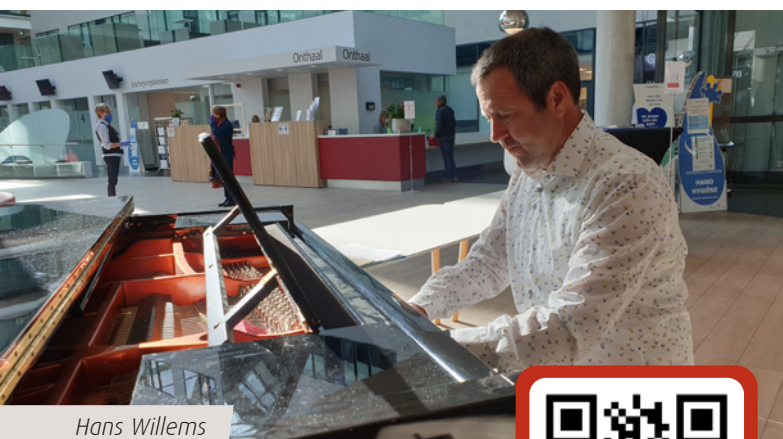
Joran Vergauwen



Geert Faes en Petra Van Belleghem



Michel Van Hecke en begeider Paul De Coninck



Hans Willems

Andere artiesten waar we dankbaar om waren, zijn onder meer zangeres Ann Borgonjon en pianist Mätÿs Blanckaert, saxofonist Michel Van Hecke, pianist Hans Willems, zangeres Annelien Matthys en pianist Jacob Vermeire! ❤️



SCAN ME
EN BEKIJK DIT
LEUKE FILMPJE
van zangeres Annelien
en pianist Jacob



Matisse Foré
(van The Voice Kids)

Steunfonds AZ Alma bedankt coronastrijders en steunt Meetjeslandse handel en horeca

50.000 euro!

Zoveel werd via een tijdens de coronacrisis opgericht Steunfonds uitgedeeld aan de artsen en medewerkers van AZ Alma, als beloning van het Meetjeslandse bedrijfsleven voor hun inzet in de strijd tegen het nieuwe coronavirus. En omdat die beloning bestond uit gemeentelijke geschenkencheques werd tegelijkertijd datzelfde bedrag in de Meetjeslandse horeca en handel gepompt.

WAT?

Het Steunfonds AZ Alma werd in het leven geroepen in het begin van de coronacrisis door de raad van bestuur van AZ Alma naar een idee van voorzitter **Dirk Vandenbussche**. Een aantal Meetjeslandse bedrijven beantwoordde de oproep om in dit fonds een bijlage te storten, waardoor in totaal iets meer dan 50.000 euro werd ingezameld.

WAAROM?

De Meetjeslandse bedrijfsleiders en de raad van bestuur wilden met dit Steunfonds hun grote waardering uitdrukken voor de doortastende, kwalitatieve en menselijke wijze waarop de artsen en medewerkers van AZ Alma het nieuwe coronavirus hebben

aangepakt. Daarom kregen de **1.430 artsen en medewerkers** als extraatje een omslag met een geschenkbond van 35 euro overhandigd.

HOE?

Met de 50.000 euro werden in Eeklo, Maldegem, Aalter, Evergem, Assenede, Kaprijke, Sint-Laureins en Lievegem **gemeentelijke geschenkbonden** (Wiekiebon, M-bon, Cadoza, Sentenbon,...) gekocht. Dit zijn de acht gemeenten van waaruit de meeste artsen en medewerkers van AZ Alma afkomstig zijn.

WIE?

Op de persvoorstelling van het initiatief werden de eerste bonnen symbolisch uitgereikt aan dokter **Hannelore Goeminne**, arts-specialist in de pneumologie en tijdens de coronacrisis dagelijks in de vuurlinie, en aan **Steven De Cuyper**, hoofdverpleegkundige van de in volle crisis drukbezette COVID-19-afdeling. Zij ontvingen de cheques namens de artsen en medewerkers.

GEMEENTELIJKE GESCHENKBON

aangeboden uit dank en waardering voor jullie inzet in de coronacrisis door:

LOTUS BAKERIES
LEMBEKE

VICTOR BUYCK
STEEL CONSTRUCTION
EEKLO

BOUWMATERIALEN
A. VAN DEN BRAEMBUSSCHE
EN ZN

BETONCENTRALE
VAN DEN BRAEMBUSSCHE
EEKLO

VT INVEST GROUP AALTER

VERSTRAETE IN MOULD LABELS
MALDEGEM

IGEPA BELUX AALTER
ALGEMENE BOUWONDERNEMING
VANDEBUSSCHE AALTER

TER BEKE WAARSCHOOT
ADREM KEUKENS EEKLO

MEAT & MORE AALTER
VICUNA MALDEGEM

ONTEX EEKLO

az **alma**
zorg met een hart

#samentegencorona

De bedrijfsleiders, enkele bestuurders van AZ Alma, dokter Hannelore Goeminne en hoofdverpleegkundige Steven De Cuyper bij de voorstelling van het Steunfonds.



MET DANK AAN:

Lotus Bakeries Lembeke, Victor Buyck Steel Construction
Eeklo, Bouwmaterialen A. Van den Braembussche en Zn Eeklo,
Betoncentrale Van den Braembussche Eeklo, VT-Invest Group
Aalter, Verstraete In Mould Labels Maldegem, Igepa Belux Aalter,
Algemene Bouwonderneming Vandenbussche Aalter, Ter Beke
Waarschoot, Adrem Keukens Eeklo, Meat & More Aalter, Vicuna
Maldegem.

Dirk Vandenbussche, voorzitter raad van bestuur,

de bestuurders Paul Aerts, Paul De Bruyckere, dokter Marc De
Paepe, Paul Meyvaert, Lutgart Van den Berghe, Dirk Van Der Kelen,
Chris Van Keer en Simonne Vermeylen. ❤️



Ga eens op pensioen in tijden van corona...

Voor een aantal artsen en medewerkers werd hun laatste werkdag en hun afscheid van het ziekenhuis toch wel een speciale gebeurtenis, niet het minst door de coronacrisis.



Erehaag voor Nicole De Pauw

Ook **Nicole De Pauw** nam in volle coronacrisis afscheid van haar collega's van de schoonmaak in AZ Alma. Meer dan 12 jaar werkte ze in het ziekenhuis, eerst in Mensana en SP1 in campus sijsele en nadien in het nieuwe ziekenhuis waar ze de consultaties en op Hartbewaking-Beroertezorg aan de slag ging. Haar collega's zorgden voor een onvergetelijk moment op haar laatste dag: in de gang aan het verzamelpunt van de schoonmaak vormden ze een erehaag voor Nicole, die ze via een briefje allemaal een knuffel vanop afstand teruggaf. Nu kan Nicole zich volledig wijden aan haar hobby's: standhouder op rommelmarkten, puzzelen en een wekelijkse kaartavond. De drie kleinkinderen zullen, na de coronacrisis, evenzeer van haar tijd en gezelschap kunnen genieten. ♥

Rita Van de Steene: "Slecht moment om op pensioen te gaan"

33 jaar dienst staat er op de teller van **Rita Van de Steene** (zonder mondmasker) en de helft daarvan was ze teamleidster schoonmaak. Met pijn in het hart nam ze eind april, in volle coronacrisis, afscheid van het ziekenhuis en van haar collega's waarmee ze zo graag heeft samengewerkt. "Veel gelachen en ook af en toe eens gehuild, maar altijd graag gewerkt", zo vatte Rita haar carrière in het ziekenhuis samen. Op de foto staat ze tussen haar collega-teamleiders en haar diensthoofden maar zij deed het eventjes zonder masker zodat we haar glimlach kunnen tonen. Ze is nu aan het schilderen geslagen, want de coronatijd is een slecht moment om op pensioen te gaan: geen uitstapjes, geen reizen, geen kleinkinderen... Maar straks wel een mooi geschilderd huis! ♥



#samentegencorona

Lilianne D'hoore: "Carpe diem"

Lilianne D'hoore (tweede van rechts op de foto) startte in 1987 haar carrière in AZ Alma. Haar horeca-ervaring bracht haar op de voedingsdienst van Eeklo en Sijsele, om in schoonheid af te rondren in onze nieuwbouw. "Ik koester prachtige herinneringen aan die tijd. En zeker ook aan Veerle Schaubroeck. Wat een bijou! We organiseerden uitstapjes, gingen gezellig bowlen, op restaurant of muurklimmen. Echt een toptijd."

Melancholie maakt nu plaats vele dromen en plannen. "Ik ben geen vooruitkijker. Carpe diem, weet je wel. Tegelijk heb ik wel enkele ideetjes, zoals opnieuw Franse les volgen, een trip naar New York, twee hondjes adopteren, ... Ik zie wel wat de toekomst brengt!" ♥



Dorine Expeels: "Niets moet, alles mag!"

Dorine Expeels (derde van links, met geschenkenmand) nam bewust afscheid van haar collega's in de polikliniek van Sijsele, op de plek waar het ooit allemaal begon. "In 1999 startte ik in Sijsele op de opnamedienst. Wat me na al die jaren is bijgebleven, is de schitterende samenwerking met de collega's: wij sprongen altijd voor elkaar in de bres, er was saamenhorigheid in goeie en slechte momenten. Wat ik ontzettend gezellig vond, waren de sappige roddelmomentjes, de koffiepauzokes in het koffiekotje achter de receptie, de collega's van andere diensten die je tegenkwam in de gang waar je toen nog een babbel kon mee maken, waar alles familiaal en gemoedelijk was en waar iedereen nog iedereen kende. Melancholie! En nu verleg ik mijn focus naar andere plannen: terug schilderen, potten draaien, wandelen, fietsen, gezellig tafelen, ... én mijn grootste droom: een camper "Livingstone" aankopen. Kunnen gaan en staan waar je wilt en hoelang je wilt, vind ik een geweldig idee. Niets moet, alles mag, da's mijn levensmotto!" ♥



Martine Verleye: "Vooraf genieten nu!"

Voor **Martine Verleye** (centraal met gele trui tussen de collega's) kennen onze cijfers al sinds 1983 geen geheimen meer. Ze is gestart in de Heilig Hartkliniek, verhuisde in 2006 even mee naar Sijsele en keerde bij de opening van de nieuwbouw terug naar Eeklo. En nu ruilt ze facturatiebundels voor iets ontspannender boeken. "Ik lees ontzettend veel en houd tegelijkertijd van de natuur. Nu mijn zus ook met pensioen gaat, staan er heel wat fiets- en wandeltochten gepland. Ik heb bovendien twee schatten van kleinkinderen die de nodige aandacht vragen. Daarnaast zit er weleens een reisje in 't verschiet, maar echte plannen heb ik nog niet. Wat ik wel weet, is dat ik vanaf nu vooral ga genieten!" ♥



#samentegencorona



Dokter Dirk Coolens: afscheid met persoonlijke bubbels

35 jaar lang het 'lichtende' voorbeeld van onze dienst Medische beeldvorming (MBV), dat verdient bubbels met een gepersonaliseerde beeltenis, dacht het team. En zo gezegd, zo gedaan. Op zijn laatste dag ontvingen dokter **Dirk Coolens** en het volledige team een gepersonaliseerde fles cava met een vrolijke afbeelding van de arts himself. En samen met deze bruisende geste vulde de ruimte zich met lovende dankwoorden van onder meer directeur Jan Depestele, hoofdverpleegkundige Ronnie Segers en dokter Danny Meire: van 'consequent, plichtsbewust, steunpilaar en toegankelijk', naar 'medegrondlegger in wat MBV vandaag geworden is' tot 'een monument dat het team verlaat'. Zijn wens om in alle stilte te kunnen vertrekken (dankzij of ondanks de coronamaatregelen) is dus slechts deels geslaagd.



Dokter Paul Hoste: groot engagement, menselijke aanpak

Eind juni trok dokter **Paul Hoste**, één van onze gastro-enterologen, na een loopbaan van bijna 40 jaar de deur van het ziekenhuis achter zich dicht. Dokter Hoste was nagenoeg zijn volledige carrière als arts actief in Sijsele, waar hij in 1980 in het toenmalige Elisabeth Ziekenhuis van start ging. Paul Hoste is een gerenommeerd arts, geroemd om zijn menselijke aanpak, en met een groot engagement in het ziekenhuis. Hij zetelde tientallen jaren in de medische raad, was vier jaar ondervoorzitter en ook vier jaar voorzitter. Op de foto zien we dokter Hoste tussen zijn collega's gastro-enterologen, een delegatie van het directiecomité en zijn medewerkers van de afdeling. ♥



Eric Vanhee: graaggeziene dokter met 41 jaar dienst

Het afscheid van **Eric Vanhee** in AZ Alma kwam er iets sneller dan verwacht, maar was daarom niet minder hartelijk. De graaggeziene anesthesist en spoedarts 'Vanheetjen' trok na meer dan 41 jaar dienst de deur van het ziekenhuis achter zich dicht. Hij werd op zijn laatste dag door het team van de dienst Spoedgevallen getrakteerd op een erehaag en een staande ovatie bij zijn laatste MUG-rit en verrast met een kleine receptie op de afdeling. Hoofdverpleegkundige Lode D'Haenens had ook nog bloemen voor Mieke, de echtgenote van dokter Vanhee. ♥



SCAN ME
EN BEKIJK DIT
LEUKE FILMPJE
van Eric Vanhee

Start eens een nieuwe afdeling in tijden van corona...

Timmeren zonder hamer

De psychiatrische afdeling van AZ Alma (PAAZ) opende officieel haar deuren op 24 februari 2020. Een enthousiast team van verpleegkundigen, ergo- en muziektherapeuten, psychologen en een sociaal assistente hadden zich de maanden voordien gebogen over het uitwerken van een visie, procedures en een algemene werking van de dienst. Materiaal voor de ergotherapie werd aangeschaft en een voorlopig lokaal ingericht, de psychologen zochten een hoekje waar zij met patiënten kunnen spreken, er werd aan teambuilding en uitwisseling gedaan – het team bereidde zich grondig voor! Een uitvoerige voorbereiding is natuurlijk noodzakelijk bij het openen van een nieuwe dienst, maar het blijft toch een abstracte bezigheid zo lang men geen patiënten ziet. Elk teamlid voelde het kriebelen om de handen uit de mouwen te steken en aan de slag te gaan! Toen de deuren officieel opengingen stortten zij zich dan ook met volle goesting in het avontuur dat de nieuwe PAAZ zou worden. En het ging goed. De eerste patiënten kwamen binnen, werden opgevangen, verzorgd, beluisterd. Trajecten werden uitgestippeld, medicatie werd op punt gesteld, zorgen werden toegediend, de patiënten konden op verhaal komen en kijken welke weg zij verder zouden afleggen ten einde te herstellen van hun psychisch lijden. De PAAZ had een visie, een missie en een verlangen. Het kersverse team stond enthousiast te springen om dit alles uit te dragen ... tot het noodlot toesloeg.

Ze waren nauwelijks een maand uit de startblokken geschoten, het stof moest neerduwelen, of het leven in AZ Alma werd plots sterk ingeperkt door de maatregelen die men nam om de uitbraak van COVID-19 tegen te gaan: patiënten mochten hun kamer niet meer verlaten, bezoek was niet meer welkom, groepstherapieën waren niet meer mogelijk. De sociale contacten werden beperkt, wat niet evident is binnen een

behandelvorm waar sociaal contact even onmisbaar is als de spalk op een afdeling Orthopedie. Het therapeutisch werk werd aldus beroofd van één van haar meest effectieve instrumenten. Het was alsof men op de PAAZ plots moest timmeren zonder hamer. Gelukkig was het enthousiasme van de teamleden onstuitbaar en met veel creativiteit heeft men alsnog een therapeutisch aanbod kunnen garanderen.

De afdeling bleef open gedurende de gezondheids crisis, waardoor de teamleden van de PAAZ een interessante inkijk kregen in de psychische effecten van de lockdown. Gezinsituaties die voordien al gespannen waren, werden door het gedwongen binnenblijven op de spits gedreven met soms dramatische gevolgen. Wie geneigd was regelmatig te veel te drinken, greep tijdens de afzondering plots dagelijks naar de fles. Wat aanvankelijk sluimerend aanwezig was als psychische kwetsbaarheid, werd vaak door stress en collectieve angst tot zorgwekkende proporties opgeblazen. Sommigen van hen kwamen via de spoedafdeling op de PAAZ terecht en telkens moest men daar vaststellen tijdens de intakegesprekken dat de (uiteeraard noodzakelijke) coronamaatregelen door de patiënt werden aangewezen als één van de triggers van het probleem waarvoor zij kwamen aankloppen.

Het helpt om jong en fris vol enthousiasme te zitten om een dergelijke crisis het hoofd te bieden. Maar wie voordien al kwetsbaar in het leven stond, kan het isolement, de angst en de eenzaamheid vaak veel moeilijker aan. Ook al was het niet gemakkelijk, de ontmoeting tussen het enthousiaste PAAZ team dat zich ondanks de ernstige inperking van haar werking niet liet stuiten en de mens die omwille van zijn kwetsbaarheid de inperking niet de baas kon, was een gelukkige ontmoeting in ongelukkige tijden. ❤



Werk eens in een ziekenhuis in tijden van corona...

AZ Alma heeft in de coronacrisis nauwelijks ziekteverzuim van artsen en medewerkers gekend, hoewel daarvoor gevreesd werd. Uiteraard speelde de saamenhorigheid en de groepsdynamiek om met zijn allen dat gevaarlijke virus aan te pakken een belangrijke rol, minstens even belangrijk als de uiteindelijk toch voldoende beschikbaarheid van Persoonlijke Beschermingsmiddelen.

In AZ Alma ging de boutade dat je "in den Delhaize een grotere kans op besmetting had dan in ons ziekenhuis"... Maar was dat wel zo? Het team van medisch laboratoriumtechnologen nam de proef op de som en testte in drie fasen de artsen en medewerkers van AZ Alma op immuniteit voor het SARS-CoV-2 virus, de oorzakelijke microbe van COVID-19.

In een eerste golf werden alle artsen getest en alle medewerkers die op de afdelingen met COVID-19-patiënten aan de slag waren. In een tweede golf werden alle andere verpleegkundigen getest. In een derde en laatste golf kwamen de resterende medewerkers, waarvan de meeste zonder patiëntencontact, aan de beurt.

De tests gebeurden via een bloedafname, meestal via een vingerprik, bij 1.187 artsen en medewerkers. In dit bloedstaaltje zijn vervolgens de IgG antilichamen bepaald t.o.v. het SARS-CoV-2 virus.

De testresultaten waren eigenlijk niet verrassend en benaderden het landelijke gemiddelde: van de volledige groep van 1.187 mensen hadden **84 mensen (7.1%) een positieve test**. Dat wil zeggen dat zij hoogstwaarschijnlijk contact hebben gehad met het virus de weken/maanden voorafgaand aan de test. Er was geen noemenswaardig verschil in percentage positieve testen tussen de verschillende golven.

Eventuele testresultaten uit "den Delhaize" hebben ons niet bereikt... ;-)
❤️



Het team van medisch laboratoriumtechnologen nam de proef op de som en testte in drie fasen de artsen en medewerkers van AZ Alma



#samentegencorona

Bedankt!



Bedankt voor alle geschenken, aanmoediging, applaus, persoonlijke beschermingsmiddelen, maaltijden, versnaperingen, muzikale hartverwarmers, drankjes, logistieke hulp,....

BD BENELUX | JET IMPORT | PMI SCIENCE BENELUX
| SPITSBROEK | LOTUS BAKERIES | LA MARYSE |
BELIFLOWERS | MONSTER ENERGY EUROPE |
PASTA LA VISTA | UNILEVER BELGIUM |
ANNELIEN MATTHYS | JACOB VERMEIRE | MYCONOS |
ALGEMENE BOUWONDERNEMING
VANDEBUSSCHE | JORAN
VERGAUWEN | MICHEL VAN
HECKE | BIDFOOD | PITTA
SULTANS | COLRUYT
MALDEGEM | COCA COLA
EUROPEAN PARTNERS
BELGIUM | COLOPLAST
| MÖLNLYCKE |
MAENHOUT |
PIZZA MIDAS |
ROTARY-ROTARACT
GENT-NOORD | FLEN
HEALTH PHARMA |
PIERRE FABRE | SIOEN
| CELLTRION HEALTHCARE
BELUX | ISDIN | BIODERMA |
LABORATOIRES DERMATOLOGIQUE |
D'URIAGE BELGIQUE | OKAY WAARSCHOOT
| DOKTER HELENE VLERICK | CITROSUCO | IVV SINT-
VINCENTIUS EEKLO | NUR CESMESI | ETIXX | EMILY
GOOSSENS MEDISCH PEDICURE | GEERT FAES |
VERSTRAETE IML | ANN BORGONJON | VLAAMS
PATIËNTENPLATFORM | JAN, PIETER EN SANDER IDE |

JORIBA | MARLIES ADAM SCHOONHEIDSSPECIALISTE
| MIEKE DEXTERS SCHOONHEIDSSPECIALISTE | PETRA
VAN BELLEGHEM | MÀTYÀS BLANCKAERT | KBC-ZETEL
MEETJESLAND | PAUL DE CONINCK | ROMBOOTS
KOFFIE OOST-VLAANDEREN | PIZZA HUT MALDEGEM |
BAKKERIJ BERT GOOSSENS | ONDERNEMEND
EEKLO | EDDY DEKETELAERE | BRANKO
HOSTE | THE VISITOR | STEN
VAN DER BLIJ | CONFISERIE
GELDHOF | BALLS & GLORY
GENT | VICTOR BUYCK
STEEL CONSTRUCTION
| SADACI |
VANDEMOORTELE |
DOKTER PETER BOUVRY
| WIBRA | BAKKERIJ
'T SCHRIJVERKE
| LEONIDAS |
DIERENKLINIEK UGENT
| AUTOP | COLLEGE TEN
DOORN | STEYAERT-HEENE |
VAN DE VELDE-WILLEMS | ONTEX
| BOUWMATERIALEN A. VAN DEN
BRAEMBUSSCHE EN ZN | BETONCENTRALE
VAN DEN BRAEMBUSSCHE | VT INVEST-GROUP
| IGEPAL BELUX | TER BEKE | ADREM KEUKENS |
MEAT&MORE | VICUNA | ALLE MEETJESLANDSE
GEMEENTEBESTUREN | POLITIE MEETJESLAND
CENTRUM | BRANDWEERZONE MEETJESLAND.



Oei! Nu al een coronaboek?

Beste lezer,

Ik kan me goed inbeelden dat u zich bovenstaande vraag stelt. Is het nu wel het juiste moment om een boek te brengen over een ziekenhuis in coronacrisis terwijl het virus nog altijd niet onder controle is? En ik geef toe, ik heb me ook – heel eventjes – die bedenking gemaakt, maar ik heb ze al even snel weer opzij geschoven.

Welja, dit coronaboek is terecht!

En daar zijn echt wel verschillende redenen voor! Dit coronaboek komt op het juiste moment

- ♥ omdat omdat we trots mogen en moeten zijn op de manier waarop we de eerste golf hebben aangepakt.
- ♥ omdat uit dit boek blijkt dat echt iedereen uit zijn of haar comfortzone is moeten komen om deze crisis het hoofd te bieden
- ♥ omdat we deze stresstest en het gevecht tegen het onbekende goed hebben doorstaan
- ♥ omdat we getoond hebben hoe waardevol we als ziekenhuis voor onze regio wel zijn
- ♥ omdat duidelijk is dat de samenwerking tussen AZ Alma en de Huisartsenwachtpost Meetjesland een voorbeeld voor Vlaanderen is
- ♥ omdat we op cruciale en pijnlijke ogenblikken getoond hebben dat we écht ‘zorg met een hart’ leveren
- ♥ omdat we dankbaar zijn voor de vele blijken van steun en medeleven
- ♥ omdat de voorbije periode een mijlpaal was in de carrière van iedereen die in AZ Alma aan de slag was
- ♥ omdat de getuigenissen en verhalen, opgetekend in volle coronacrisis, meer verdienen dan de vluchtigheid van het internet en sociale media

Een dikke merci voor de creativiteit, werkkraft, inzet en dynamiek die door onze artsen en medewerkers aan de dag werd gelegd.
Ik ben fier op jullie!

Rudy Maertens, algemeen directeur – dagelijks bestuurder



SCAN ME
EN BEKIJK DE
BOODSCHAP
van Rudy Maertens



NIAZ[®]
Nederlands Instituut voor Accreditatie in de Zorg

KOM
een zee van mogelijkheden

az **alma**
zorg met een *hart*

Colofon #samentegencorona

Samenstelling: Marc Van Hulle en Pam Vereecke, dienst PR & Communicatie AZ Alma

Gedicht: Els Van Belleghem, onthaalmedewerkster AZ Alma

Fotografie: AZ Alma, Damon De Backer (cover, p. 10,11, 26) en Grégoire De Poorter (p. 3, 57 en 60)

Vormgeving en druk: De Sonville, Lovendegem

Verantwoordelijke uitgever: Rudy Maertens, AZ Alma, Ringlaan 15, Eeklo

Ondernemingsnummer: 0463.862.908 ♥

Bezorgd om de zorg

Ze zorgen
voor onze zieken,
van bij het krieken
van elke nieuwe dag
tot in de donkerste nacht.

Ze zorgen
voor de glimlach,
de enige die men zag,
geen familie, geen bezoek,
tristesse schuilt om de hoek.

Ze zorgen
voor een zonnestraal
in het duistere verhaal,
voor de ander, onvermoeibaar,
elkeen is nog meer onvervangbaar.

Ze zorgen
hele dagen, volle nachten,
ze zorgen
met ongekende krachten.

Laat ons zorgen
met vereende krachten
uit bezorgdheid
omdat we hun zorgen
naar waarde achten



Els Van Belleghem



#samentegencorona